

Змај издаје двапут на месец, најчешће на пазару и на по табаклу.

Писма се шаљу у Пензу,
Grünbaumgasse Nr. 23.

У ПЕНЗТИ.

1865:

Цена је 4 фр. по годињу, 2 фр. по по годињу. (Наручити се може на кад али само или од 1. или од 13 броја.)

На велики петак.

Залуд млина пролећа дивно,
И залуд снага што креће свет,
Грозан је поглед, грозна тишина,
Данак је грозан, страхан и клет.

Смрала се звона храмова свети,
Кроз веру ђаво промаља рог,
Душа се сгрози, ај, кад се сети
Да ј' мртав живот — да ј' мртав Бог.

Смрала се звона што душу крепе,
Што буде веру, што снаже над —
Народи стрене
Сад.

А како ј' тамо, како је браћи,
Де не сме нићи босиља струк,
Де душман врашки светињу тлачи,
Де с' никад звона не чује звук!!!

† † †
Страхан је данак — и дркће свет...
Бог је на крсту разапет!...

Ох, да подржи овако дуго
Кад пако шири над светом власт,
Кад црна мисо не види друго

Већ како горко издише спас —
Гробна би страва утрла свет...
Бог... на на крсту разапет!

А како ј' тамо, како је браћи,
Де ваки траје вековма дан,
Де с' цео народ не може маћи
— Та сам је на крсту прикован!

Испија чашу горке судбине,
Недуга свог,
Испија муку робске горчине —
А није Бог!

Са крста гледа злотворе скотске,
Пољубце броји искаринске —
Ох љуте муке! —
Гледа Пилате де перу руке!

Не види брата, не види друга,
Тек странца чује де му се руга:
- Ускрс ће бити, — ево, га гре,
- Свима ће бити, ал теби не! -

Још једном очи к својима враћа
- Ох, де сте, браћо, буд'те ми спас! -
Пако се смеје: - Ха, ха, ха! — браћа!!! —
И тако с' губи последњи вапај...
— Последњи глас...

J. J.

Пошто многи замерају, кад им лист обустивимо, — овај 1. број некимашаћемо,
за које држимо да желе лист и даље држати. Ко неће, нека нам овај број врати.
Позивамо предбројнике, да нам са вересијом не убијају лист.

2 5418

БИБЛИОТЕКА

Подказивач,

(да не речем шпијун.)

Та ваља није подказивач баш тако неприкосновена персона, да ће се због тога овај број «Змаја», не знам де, затомити, ако овде опишем један дијалог једног одвише ревног подказивача са једним странцем.

Збива се у једној гостионици.

Подказивач. Ово је згодно место и радо би свет долазио, само да су јела боља.

Странац. Ја сам овде увек добри јела добивао.

Подказ. Добивали сте, да, ал то се сад променило, као и много друго штошта. Све јо то сад овде другчије.

Стр. Променило се, велите, а како?

Подк. На горе.

Стр. О шта ми рекосте!

Подк. Тако је, мој господине, ал ви сте ми непознати, па знате, код нас није баш саветно непознатим људма поверивати се. Као што и сами знате, налази се људи, који свашта поинцији, — та знате — —

Стр. Шта! — Та ваља ме не држите за — —

Подр. Сачувај Боже! Ја сам и сам стран, — а и то вам се морам изповедити, да ваше лице човеку поверења улива, а не да вас држим, — сахрани Боже! — Верујте ми од неког доба не прија ми овде ни јело ни пиће. Ја сам се надао да ће се после (шапће му нешто ни уво). — — Да, то би народ желео.

Стр. (у себи.) Аха, лијо, сад те знам ко си. А баш си ми под руку дошао, да те својски наједим. (На глас.) Даклем велите да вам је то апетит покварило.

Подк. Та и то и много друго, — јер знам да и сами увиђате да ово није никаква политика.

Стр. Велите. Хм! о том не могу судити, не бавим се са политиком.

Подк. Шалите се! Ко се не би данас са политиком бавио. Али дабогме, имате пуно право, знате де сте, па нећете да вам се чује мњење на јавном месту. Сећате се како је прошао Н. Н. и Н. Н. и Н. Н. — Ал предамном, господине, предамном можете слободно говорити што вам је на срцу. — мени је тако мило што сам наишао на човека, с киме се својски и искрено говорити може. По свему судећи ја би рекао да сте ви Новосођанин.

Стр. Нисте поподили ја сам родом Црногорац.

Подк. Шта? Црногорац? О срећни човече! Та Црна Гора је надежда наша, понос наш. (Тихо да нико не чује.) Црногорци су слободни и споља и унутри, — па су зато и задовољни. А ми? — но, шта велите?

Стр. Не велим ништа.

Подк. Аха, разумем вас, разумем. Тако је — ја би дао десет живота, кад би се наши у многим стварма на Црну Гору угледали.

Стр. А!

Подк. Тако је господине! Наша влада, еј наша влада, — не ваља јој посао.

Стр. Ја је не знам.

Подк. Ви је не знате!? — Ви нећете да је знате, — ви друго мислите а друго говорите.

Стр. Ја не мислим ништа.

Подк. Хе, хе, знам, ко велите овде се и песме ништа мислити. Ха? — (Шапће му нешто.)

Стр. То нисам казао.

Подк. Ал тек, држите да немају ни знања ни воље за тај посао.

Стр. Ја држим да они знаду шта раде, — баш ако народ тако све и не поња.

Подк. Богме ја не мислим тако.

Стр. Е свако има своје мњење и назоре.

Подк. Ха, дакле ви тек имате о тој ствари своје мњење и назоре.

Стр. Никакве.

Подк. Е, е, човече, то је противуречије, или се баш подсмевате са мном. Ал добре, ја ћу вам дозволити да је све тако, да је наш владар срцем и душом родољуб, да има велике мисли и намере, — ал ви опет мени морате допустити да су људи, који су око њега, никакви, да је већ (шапће му оно најважније) — као што реко да је и тамо боље него код нас.

Стр. Ја нећу да споређујем.

Подк. Аха, то ће толико рећи, нису ни вредни да се с киме спореде.

Стр. Ко то каже! — Ја сам наишао у нашим новинама да им се заслуге признају и пофаљују.

Подк. Велите само да сте читали, ал нећете да кажете да то одобравате. Ви сте дубоко проникли у ствари, ја вам се морам дивити.

Стр. То не верујем.

Подк. То не верујете. Ха! — А да шта верујете?

Стр. Не верујем ништа.

Подк. Е! то сте ви атеиста.

Стр. То је увреда. Ја увек идем правим путем.

Подк. Ха сад сам вас разумео. То је *Anspielung*, ошете да пецнете што се овде не иде правим путем.

Стр. Ја не кривудам.

Подк. Омладински, јелте, омладински. Тако, тако. — А оштели доћи довеће у кавану к круни, биће нас више.

Стр. Круни не идем.

Подк. Охо, — немарите за круне, нећете да знате за њи, право право, првењачки, републикански. Ал зашто ми тајите.

Стр. Ја не тајим ништа.

Подк. Тако?! Е па онда говорите.

Стр. Немам шта да говорим.

Подк. До беса, та како је врага то, не тајим и немам шта да говорим. Та овде нас нико не чује.

Стр. Ја се не бојим шпијуна.

Подк. Аха, дакле држите да има овде шпијуна, и то много, јелте?

Стр. Кад ме не разумете србски, каза ћу вам мађарски: *nem bánom*.

Подк. Бан — — шта рекосте, кажите само, кажите, то ме интересује.

Стр. Да престанемо о томе, није ми нешто добро.

Подк. Таки вам се смучи чим споменете; знам, знам. Него ћу вас још ово запитати (шапће му).

Стр. Хм! Хм!

Подк. Е то се с вама човек не може разговарати. Ви мора да ме познајете. Охо, ено вам нешто изпало из цѣпа, то је сигурно «Застава».

Стр. Шта је то застава.

Подк. А — јестељ чули то је сувише, то, то, — то прелизи сваку меру. — С Богом!

Стр. Срећан вам пут.

Подк. С Богом. Ал ви сте велики фиккус.

Стр. Ха, ха, ха!

Треба имати памети.

Само треба имати памети, понда се ниш не бој!
— Тако ми поче једном чича Нићко да прича. — Само ви сад мене добро послушајте, па ћеш видети да је тако, ко што вам ја сад кажем. Максим Вргов (умр'о је, Бог да му душу прости! Ал дај ми сад така човека, — ми смо се мало и кумали,) он је седео увек на салашу, ко што већ знате, па пре неколико година

прода он своју зоб чивутин Мојсиду по 3 фор. сребра, то ће рећи мање по форинте 8 фор. шајна. Та ти то већ знам да знаш, боље нег ја. Кад је тео зоб у лађу извући, а он ти онда заиђе по салашима, од једног до другог комшије, те накупи мобу, — дабоме, ја, ко први комшија, већ нисам фалио. Кад ти ми зоб изнесемо у лађу, и њему чивут Мојсидо поштено изплати, — ту сам онда прилично видео банака —, а он нас онда одведе код Васа Шиниог у бирџуз и рече: Е, Персо, (знаш Васа није био код куће) сад то чин! па нек пије баш колко ко оће! Можеш мислити већ, како се ту сад пило и разговарало. Мени је било мило, што сам кум' Максиму тако поштено послужно, па сам баш онако весо био. Сад, кад смо већ видели да је доста, не знамо баш право који рече: Ајте браћо да идемо! — мислим биће реко Сима Натајногин, — и ми се сви кренемо да идемо. Сад ја то вама не знам ниш више казати шта су они радили, јер сам био баш мало здраво напнт. А знам да и сам знаш да код Шинице никад није било тргу мргу, ни каквог валнишага, ко код Банде и Моњоша, него или добро вино или никакво. Али 'нако је сад и купио онај велики бурџуз, ди господари иду и кавану, — (како је тамо оч'о, ја му још нисам био). Кажу да Лаза Димин тамо увек иде, Гркин зет, Гардишев син, Андришков Сима и нови нотарош, и све тако сами господари. Едем ти се ми сад, ко што реко, кренемо да идемо, и сви смо требали једним путем ићи, али куд су они други отишли? ја то сад теби баш ни мало не знам казати, доста тога де је мени на путу изпала лесица из кола, ја зауставим коње и кола и сиђем се да је дој'тим. Кад се ја изправим са лесицом и тедо колима, а мене канда ко Ђони по чезу, те ти ја натрашке, натрашке, 10—15 кораци, те Ђик с лесицом заједно. Сад се опет изправим и тедо колима, ал опет нешто ми се замути у глави, те натрашке, натрашке 10—15 кораци, па кодеко сам дуг љоснем о земљу.* Сад већ видим да нема шале, јер сам већ прилично одмако био од кола и коња. Ту сад почнем премисљати мисли свакојаке, како да се само ја до кола дотепам, а лесицу нек носи Баво, кад ју је већ пон'о. И онда канда ми сам Бо каза: та дед четвороношке, те ти ја четвороношке: и доплетем до моји кола, и полагамо се на њи узпентрам. Зато сам рек'о: Само треба имати памети, понда се ниш не бој! — Ал сад већ даље не знам ништа шта сам радио; све сам погубио с кола што сам год носио. И сам би био из кола изп'о, да нисам некако, кад је дојна ласа изпод мене изпала, на срчаницу узјашно — (та знаш, што ти је Божија воља и наредба) и тако ме коњи сами донесу баш прид кућу на салаш. Него што ме је моја жена Агра онда изирдачила, та то док сам жив ваљда нећу заборавити. Кад ме види, како сам дош'о на самој срчаници, а она кобајаги весело повика: Е, срчаницо, баш ћу те позлатити, што си ми мог' красног гаћастог голуба тако лепог донела. Да си жив и здрав мајци својој! —

Вељко.

* Ј му приметим: Како се нис умео окренути од кола, те би тако натрашке пре до кола дототурао, а м ј чича Нићко погледа ме одобравајућу и рече: Е, гледај ти сад њега! та мачи ти тек ти је школа школа, а школован човек! и задриа главом.

Да воскресет Бог и да расточат се врази јего, — и да погибнут од лица јего вси ненавидјашњи јего!

Ђира и Спира.

Ђира. А шта је са Новосадским патронатом?
Спира. Мора да је неко страшно болестан, кад не смеу да упуште доктора.

Ђира. А ко ће да пресуди деобу нашу са Романима.

Спира. Преки суд.

Ђира. Како то?

Спира. Преки суд, т. ј. онаки какав тамо преко биве, т. ј. изванредни, за тај случај постављени.

Ђира. Шта ти се највећма допада у Чакрином чланку о Кенгелцу.

Спира. Што сад први пут чујем да се може и „охотно завирити“ у какву књигу.

Лицитација.

У србском Сиону, због малине места, продаје се лепа роба. И то:

1000 туцета ердељски тањира.

1000 пенти пакости.

2000 пенти јогунства.

10.000 акова стара свињарлука.

У Нови Сад се лако пренети може јер сад не стоји лед.

Објава.

На срамоту данашњег века и напредка, налази се људи који још не знају лагати.

Да би овом злу доскочио препоручујем се и обвезујем се да ћу за мали хонорар свакога за 24 сата тако лагати научити, да такни може дописник Напредков постати.

А да у тој струци нисам шарлатан имам сведочбу од велике публике и целе омладине србске.

М. Д.
професор.

Дете ко дете.

Дете не зна за лојалност. — Кад је оно наш цар, мислим 1852. год. долазио у Н.-Сад, појурно је силаан свет да га дочека и види; и моја тетка упрти свог, онда још малог, али флегматичног сина, да иде и он да види цара, па да га добро запамти. На лађу се дуго чекало, — врућина, прашина, зној, гурање, турање — да Бог сачува! Наједаред рекоше, ево лађе! А тетка моја појури да продре проз свет, само да јој син боље види. А како се изненадила кад јој син наједаред рече: Мати, а морам ли ја баш видети цара? — Та не мораш, синко, рече му она смејући се. И врати се лепо кући, јер од силне светине и тако не би могла ништа видети.

Змај излази двапут на месец, инак-
менце на целом и на по табака.
Писма се шаљу у Пешту,
Grünbaumgasse Nr. 23.

У ПЕШТИ.

1865.

Цена је 4 фр. на годину, 2 фр. на по го-
дине. (Наручити се може и кад али само
или од 1. или од 13 броја.)

Коме није право . . .

Коме није право
(Госпр Венкхајм вели)
Тај нева се сели!

Екскелентна мисо —
Ја би је подпис'о.

Ала, ала, ала!
Што вам није пала
На ум та сеоба
У ма које доба
Кад је вама било
Неправо и криво.*)

Хрватски легникорални

борци већ су били у ватри. Деака је сам Бог
спасао. Могло га је стати главе.

Као што је многим познато, а многим
непознато, Деак станује у Пешти код енглеске

*) Да се боље разумемо, треба знати, да је ју-
че била „рапска“ депутација код министра б. Венк-
хајма, у ствари народног позоришта, којом је при-
ликом министар рекао да држава не може свакој
вароши театар издржавати. На то је г. министру од-
говорено, да то није варошко позориште већ народ-
но, — а г. министар одсечно рече, да он не зна ни
за какве народности, одве има само Нерфаја. А у
прочем, вели, коме није право нек се сели.

крајнице, он у првом катy, а неки хрватски
легникоралци кад у Пешту дојездише, узвисише
се над Деаком и настанише се у собама више
вега. Наједаред ноћу виче Деак :

„Келнер!“

Келнер. Тешик!

Деак. Мени нешто не мирише.

Келнер. Дошла је хрватске депутација.

Деак. Хм! хм! (ал мало час опет виче)

Келнер!

Келнер. Тешик!

Деак. Није чист посао.

Келнер. Тако многи вели.

Деак. Хм! хм! (ал мало час опет виче)

Келнер!

Келнер. Тешик!

Деак. Ја осећам неки дим.

Келнер. А де би била легникорална без
Рауха!

Деак. Хм! хм!

Ал докле је он Флегматично хмкао докле
је увечишћеном опакy загушени елеменат који
се са димом почиње а са пламеном завршује
прогорео гредице кроз сва три ката. Покулише
варнице, покуља пламен. Букну Деакова посте-
ља и партес адвексе, — и да не би брзе по-
моћи могло би бити чудне трагедије.

Шта је све Деаку изгорело, то не знам, а
легникоралци се туже да им је том приликом
изгорео програм, за који рђава уста веле, да га
ни имали нису.

Шала.

Ја знам да ми мој чика Ника неће замерити што ћу да приповедим овде шалу, којом сам се у мојим несташним годинама с њиме напашао.

Кад сам 1851 год у Бечу ђаковао, проктело се нашем пиктору и појети побри Тури Јакшићу, да нас, пријатеље своје молује.

Брат Тура је био најсторожији критичар своје радње, па тако су и сечена многа рембрандско-почетничка недоношчад, тако су и паљене стотинама једри самоникли песмица, који ми је и данас жао.

Прво је саликовао брат Стеву Дракулића, а онда овај не дочека да „Јакша“ салик са федермесером и маказама доврши већ га пола недовршена однесе кући, за које Тура мал те се још и данас не срдџ.

После је саликовао мене. У први ма ме је је најбоље потренио, а онда је брисао и дотеривао, док нисам дошао сасвим налик на Данила Медаковића, кога Јакша онда ни познавао није. Залуд су му говорили и брат Нова и Мађарон Ђока да је лице врло налик, само што сам мало ћелавији; а то „Јакшину“ бритву не задржа, пресече ми платнено лице од ува до ува, од чела до грла.

Кад сам дошао о феријама кући, понесем и тај салик. Па га покажем и мом чика Ники, који је увек говорио, да нема молера, од како је покојни Арса умр'о.

Чекај, Чика Нико, намајсторићемо ми тебе.

Салик је био сасвим природне величине, — и моја несташност узме маказе и изсече из платна главу.

Сад примакосмо један сто до близу дуvara, метеусмо портре на сто и наслонисмо га уз дувар, а ја кроз изсечену рупу промолим своју собствену главу; — а моји другови довише чика Нику у мало сумрачну собу, да још једаред салик види.

Чика Ника дође на три корака до портрета, т. ј. управо до мене. Па једнако маше главом.

„Ни налик, кажем, ни налик, — на близу на њега!“

„Ал гледајте само како је то лепо израђено!“ рече му, мислим, покојни Јова Андријевић.

„Та јесте, јесте, ал нема његовог подобија.“

„Ал, чика Нико“ — привати ће мој Мита, — метите руку на срце, па кажите истину, ни

је ли сасвим налик, — та ено кака се мало и смеши!“

(До душе кад се онда нисам разгонио од смеја, никад нећу.)

Јок, — не да се чика Ника ни осолити.

Опет неко рече: „Та загледајте се само, — ено тек што није проговорџо!“

„Та бадава ви се вашим Јакшићем, није то ни видло Арсиног посла!“

Сад је на мени био ред да отворим портретска уста и патетичним гласом да возопијем: „Чика Нико! Чика Нико! се аз, приди и вијд!“

Е сад да сте видели мога чика Нику како је плануо старачким гњевом, како нас је накинито, како нас је изгредио, какву нам је лекцију прочитао, — ми! дечурлија!! са старим човеком да правимо комедију!!!

Месец дана није нам у кућу завирио. А опростио ми није, догод му не обећа, да ћу му, чим излишни новаца узимам, послати Лајнисову ботанику.

Ал дао Бог и чика Накина зла срећа, те још никако излишни новаца немам, и тако он још једнако мора Линеја да прерђе. 3.

Анегдота.

(Посвећена загребачко регниколоарној депутацији.)

Не питајте ме де је било, и кад је било, доста што веле да је тако било. Ишла нека депутација пред светлу круну, да нешто моли. Вођа депутације забринуо се како ће он изаћи на аудијенцију, кад он не зна те церемоније. И све је разпитивао, како треба да се влада. А вешти људи учили су га, кад уђе у салу, да ступи три корака напред, да се поклонџ, па на последак опет да учини три корака натрашке.

„Даклем три корака напред, а три натраг?!“

„Да!“

„Ни више ни мање?“

„Ни више ни мање!“

„Добро!“

Кад је браца ушао у салу а он ступи три ситна корачића напред, — напред ситно; а кад пође натрашке он разшири кораке, један, други, — и трећи би, ал јест, већ је дошао до дуvara, и поче га горонадно ногом гурати, не била икакво могао и трећи, понизно-лојално-интражни корак учинити. И гурао га је, гурао, догод се није и светла круна Ђоравом послу насмејала.

Правоученије могло би се извести ово. У таким приликома трета да буду кораци који напред иду већи, а они који натрашке иду ситнији. Јер до дуvara доћи лако је, — а има и доста, који нас и без тога уз дувар притискују.

АБУКАЗЕМОВА ПИСМА.

IV.*)

Пролеће је... Сунце сија, земља се окреће, свет се врти, месец још траје, а полумецу ни бригеша.

Ово изгледа као да је извађено из какве лепе приповедке, али веруј, није приповедка него је баш цела истина. Пролеће је ту и многи му се људи радују, премда немају узрока радовати му се. Ја, што се мене тиче не радујем му се ни мало. Јер док је зима трајала ја сам се све надао: биће не пролеће! Али сад ево дође пролеће, и ја видим да сам се преварио, јер боме не ради се ништа. И не само да се не ради ништа, него се и не мисли ништа радити. И не само да се не мисли ништа радити, него нема изгледа ни да ће се скоро мислити радити. И не само да не ма изгледа да ће се скоро мислити радити, него чини ми се да неће скоро ни бити изгледа да ће се мислити радити. И не само да ми се чини да неће скоро бити изгледа да ће се мислити радити, него сам баш уверен, да неће скоро бити изгледа да ће се мислити радити.

„Видов-дан“ константује, да се турска војска концентрира на српским границама, а званичне „Србске Новине“ у исто доба доносе глас, да је влада наредила да се једна мошеа има оправити за турке, који буду дошли у Београд. Кад те две вести доведем у везу и преврнем их овамо онамо, долазим до страшне конклузије, и чисто не сме ни да кажем до какве конклузије. Тешки ме само та мисао, да ће се у тој мошеји читати Турцима опело; ово тим пре могу мислити, што знам да се у крагујевачкој тополивници лију збова, којима ће се то опело огласити.

Даклем у Н.-Саду после дуге провизорије дође дуализам: мушка и женска омладина. Већ су с обе стране изабране и делегације, и и тако је постао смешан (а не као што нека веде смешан) одбор. Не марим нека буду заједнички послови (közös ügyek) култис и Финанција, али само нек не буде рата. Ја би што се мене тиче још и то желео, да се добро пази при избору министра спољашњи и у-

нутрашњи. Особито нека женска омладина више пажње обрати при избору унутрашњи (за ум и срце) а министар за спољашње ствари (одело, накит) ма и не био баш галантан.

Чујем да се доле негде установило ново омладинско друштво под насловом „Сунђер“ и то „помоћу науке“ (на вино и ракију) а „на основу истине“ (in vino veritas), баш као што омлад одлуке гласе. Цел је друштва да се стара за телесно здравље и многа љета нашег света, а друштво мисли то постићи и тиме, што је поставило себи за црлавити задатак то, да вино, ракију, и друга шкољива пића, што је више могуће тамани, како би једанпут тога отрова са света сасвим нестало. Друштво је састављено из чашника, редовни, нередовни, подпомажући и допијујући чланова. Чашници су Председник (који пре свију седе за сто), заседник (који најдуже заседне кад се већ други разиђу), библиотекар (који држи код себе увек „библије“ и на захтевање и прохтевање издаје их врским члановима на употреблење. Редовни су чланови они, који се обвезу, да ће сваки дан бар пет олбица гореречена шкољива пића савесно утаманивати; нередовни су они чланови, који не иду редовно у један бирџуз да се опију, него час у овај, час у онај. Подпомажући су чланови они, који сами не могући много поднети плаћају другима, да они барем не трпе материјалне оскудице у извршењу своји дужности, а допијујући су они, који иду од стола до стола, па кад који члан није целу чашу изпио, а они ју до дна допију. Сваки је члан дужан — онолико колко је појео и попио. Што ми се у штатутима овим чини неправедно то је ово. Кад човек оде н. пр. у књижару па узме књигу али је после опет поврати, он онда није дужан књигу платити, ал овде је регула да се повраћено као и не повраћено плаћа или ауштрајбује.

Господин Сима Ф. Фали се у „Напредку“ да је добио у Руми мачију музику. Он се сигурно радује што је тако прошао, јер се морао горем чему надати од своји преварени бирача. Ал право си ти пре казо, да бирач нађе често отирач. Него Полит га је умео добро политити па сад нек се отире колко му воља! Само нека се не отире баш здраво, да не би отро сав образ, те неће онда имати образа да узађе пред своје бираче.

У једној општини тражи се један доктор за општинског лекара. Посло је молбеницу и диплому са саником, у којем је печат, заједно; и не знам је ли баш истина, али тако чујем, да је на молбеницу метнуо овај мото:

*) Ово смо писмо добили кад је још само овомо места зе њега било. Зато нека опрости Абуказем, што смо му због тога писмо прекројили и изскатали.

плач, и љубав и злобу, и дружбу и мржњу, истину и лаж, најважније извештаје и најгупавије булавање.

Дође на последку ред и на Радивојево писмо. Писмоноша га предаде слуги, а овај служкињи, а служкиња старој баки. — Бака седи поред пећке те плете чараше на четири ока. — Кад доби писмо, утре наочари, шмркну мало бурмута, распечати писмо и извади из њега чист лист артије. Погледа још једном у завијач — нема ништа. Шмркну још једанпут бурмута: „Е ко се овако лудо са мном пошало?“

Налим.

Језикословна ситница.

Во времја оно, састајали се у некој крчми људи разне нације па су се разговарали о свачему, а често и о разним језицима. Обште је мњење било, како је то лепо, кад који језик има такви речи, које звуком своји тако одговарају предмету кога означавају, да би и туђинац, који не зна, језика такви погодно шта значе. Један рече како је то лепо латински речено „клипиклапаториум“, та и ко не зна латински такви ће погодити да је чутура. Други (Гре) примети, како је рђава немачка реч „Bisch“ — кад сам је први пут, вели, чуо, мислио сам бар да је топ, а оно књига; коко је то сгодније грчки речено „вивлијос“. На то ће неки Талијанац рећи како је сгодна мађарска реч: „Alelulul“, како лепо доликује предмету ког означава.

„А шта ви мислите да значи та реч?“

„Но, па шта?“

„То значи „подпредседник“!“

„А ја сам, Бога ми, увек држао да значи Флауту.“

Од тог доба не зову више Мађари подпредседника „Alelulul“, него другачије.

(По Ůstökös.)

Ђира и Спира.

Ђира. Чули ти море, да су се и Грци угледали на Романе, оће да се делимо, — да и изилаћемо?

Спира. Е, па зар ти то није мало!

Ђира. Ено га на, како би ми то било мило!

Спира. Та ћути, простаче, не били им Бог помогао да нам том приликом отму и госпоштину, што сеназвала грчко оријентална, а не сме против тога да протестује. Пусти и' да видим како би прокопсали.

Црвена јаја

од ускрса.

Даје и' многим и многим

Фум-Хуам онг Кон-ки-книг.

Има неко време како ми је долетела једна шарена кока, не знам на сам од куд. Кад сам је запитао од куда је дошла, рекла ми је, да су јој неки чудни духови рекли: Иш! иди па носи Фум-Хуам онг Кон-ки-книгу јаја, много и много, да и' може црвентити, па да и' даје многим и многим.

Снела ми је моја кока једну пуну саћурицу, а кад је дошао велики петак, кад су распели Христа учитеља истине, онда сам узео саћурицу, са јаја, па сам и црвентно; а кад сам тиме готов био, поређао сам јаја, лепо по мом столу и сад узимам једно по једно, те пишем по њима оштрим вр'ом перета ситне речи, и шаре, те и' намењујем неким и неким.

А пошто немам крила да могу полетети свакome, коме сам намерно црвентно јаје да му га сам предам, замолио сам „Змаја“ крилатог, он ће и' раздати сваком своје, а они нек не гледе само ово јаје, већ нека гледе и ко им даје.

I.

СРБСКОМЕ НАРОДУ!

„Христос васкрс!“ Тужни србски народе! Иљаду осам стотина шездесет и осам пута се поздрављало хришћанство са отим поздравом, па ево сам и ја доживео тај дан, да ти могу на јајету те утешне речи: Христос васкрс! после свега долготеријенија, коме нека слава! — Гоњен од књижевника и Фарисеја, који се бојаше да им наука спаситељева не узме неправедно стечено, управо отето богатство, да им се не скине крива лажна научености; Исус цљуван од сурови слугу још суровији господара; Исус продан од Јуде Искариота, којег је љубио и који беше међ његовим ученицима; Исус разпет са трнавим венцем на Голготи уз разбојнике; Исус оплакан од своје мајке васкрсну славно из гроба, да се ори по небесима уздице радости, да се шири по свету радост, да се шири по свету светлост, што на своји ватрени крили носи победу истине над лажу, правде над неправдом, победу живота над смрћу, победу слободе над тиранизмом, Бога над — сотоном!...

„Христос васкрс! тужни србски народе, који си такође долготерпељив, који си такође гоњен од лажних књижевника и Фарисеја око зелена дипломатска стола; који си цљуван од сурови слугу ови фино сурови господара у фраковима, 19-ог века; који си продан од силни Јуда Искариотски, којима си србско име дао, који си продан, не за 30 сребника, јер то би за данашње доба одвећ јевтино било, него за златне крогнове, ситне звезднице, меке фотеље, висока достојанства и златне платице; који си разпет са трна вим венцем на големом крсту Босне, Ерпеговине и т. д., који си жив разпет да не можеш умрети, јер те држи дух твој; који си оплакан од мајке природе, које заповеда:

„помози сам себи, па ће ти и Бог помоћи!“
па ће ти сванути дан, да се ори песма радости, и
да се шири светлост, која носи победу слободе над
робством, правде над неправдом.

„Помози сам себи, не ће ти и Бог
помоћи!“ — па ће сванути дан, да загрме реч,
што вели: „тако да погинути грешници, лажни књи-
жевници, Фарисеји, сурове слуге, Јуде Искарнотске“
од лица Божија, а праведници да вознесељат сја!“
— Помози сам себи, пак ће ти и Бог по-
моћи!“ — па ћеш и ти устати са крста, и запева-
ћеш: Сеј ден јегоже сотвори господ —

„Христос васкрс!“ тужни србски народе!...

II.

НЕКИМ КОН-КИ-КИНДИЦИМА.

„Христос васкрс! светла и мрачна господо,
прна и бела и шарена, — „Христос васкрс!“ невино
стадо Кон-ки-киндско!

Радујте се и веселите се јер је васкреноу Христос,
а ви сте једини међу кинезима који верујете у Христа,
а ал верујете јоште и у реч спасенија, што је при-
поведа „дедео трбу“ са новом колајном.

Ево вам првена јајета, можете се туцати, с ки-
ме оћете, а ал ако се узтучате са оним што има дедео
трбу, и што вели да вам чини добра, пазите да није
из његовог првеног јајета, што га је добио одозго,
да није изцеђено природно жуђе и беланце, а у ме-
сто тога наливено воска и олова!

„Христос васкрс! неки Кон-ки-киндци! — Хри-
стос је био долготерпељив, па што не би и ви!...
„Христос васкрс!“

III.

ОНОЈ ВЕЛИКОЈ ГОСПОДИ!

„Христос васкрс!“ она велика господо. Ево и
вама једно јаје. Та и ви поступате са се неким живот-
ним питањем народа, као са јајетом. Па се кунете да
не може стојати, ако ви руку вашу дигнете, — а ал ће
доћи кристов Колумб, који ће вам показати да су ва-
ше речи била ауда и пакосна превара. Ђуска ће пу-
ћи и јаје ће стојати. А ви ћете рећи: Е то смо и ми
знали! — Јесте, а ал нисте вели, — јесте, а ал нисте
смели!

А што вам пиљем првено јаје, од воље вам
стоји рећи да сам првењак. А ви ваљда знате с чега
су постали првена јаја. С тога што неки не ве-
роваше у васкресење спасово. С тога посташе пр-
вена јаја, с тога постају и првењаци.

„Христос васкрс!“

IV.

„ВИДОВ-ДАНУ.“

„Христос васкрс!“ Видов-дане! па киме је
клетва, да се никад од „издајства“ не разстави.

За тебе немам речи. На јајету које сам теби на-
менио само ћу изшарати Јуду лажна апостола, како
мити стоји, нити седи, нити лежи, већ знаш шта
је урадио, пошто је Христа за сребрењаке продао.

Ал зато је ипак Христос васкрсао!

V.

БЛАГОРОДНОМ „ЛАЛИ.“

„Христос васкрс!“ немирисиви цвete. —
Свака сила за времена а невоља редом
иде!“ — тако пише у књизи србскога духа, а то ти
режем и ја на првеном јајету, што ти га дајем о у-
скрсу.

Нисам знао да ти што лепше урежем од ове
истине, а то сам морао јер нећеш никако да верујеш
у истину ове — истине. А и како да верујеш кад си
спажан јунак, па знаш себи увек помоћи ма и против
саме природе: јер је она наредила да лала не мири-
ше, већ само поносито празну главу да диже а ти у
пркос природи дајеш мириса лали парфимом из Бе-
ча, Пешт-Будима, и још од куд га нећеш доносити
ако де боља и јевтинија наћеш. А народ, кад осети
тај мајсторски мирис, виче да се ори Кон-ки-кинда:
Вели јеси господи, и чудна дјела твоја! Лала мири-
ше! — Наша Лала! — Наше детет...

Ни ја не могу другчије већ кличем:

Вели јеси господи, јер си усадио истину у срб-
ски дух, који вели: Свака сила за времена
а невоља редом иде!...

Христос васкрс! благородна лало!

VI.

ЈЕМУ ЖЕ ПОДОБАЈЕТ.

„Христос васкрс!“ кирије Филате! или кири-
је Пилате! коме је пала секира у мед да може чини-
ти добра и зла, а ал ти си узео тон деспоски, па
пилатски ведаш: чинићу што је мени по вољи, а
после ћу руке опрати.

Ни Пилат не зна како је дошао у вјерују, не
вјерујем ни ја да ти знаш како си дошао до роле
пилатске.

Ти си „правило вјери“ (види број Змаја 13.14.
од 1867), ти си „образ кротости“ (види поздрав о
коме је доста речи било) — и „воздержаније“ бе-
зобразни „учитеља јави тја стаду твојему“ — зато
ти ја и дајем ово првено јаје, најбољи натупак што
сам га изабрати могао, а на њему је изшаран један
народ, једна гимназија, више обитница, више чести-
ти професора и сам „Змај“ како те сви благосиљају.
„Христос васкрс!“ кирије!

Пулски Саваоту.

О Саваоте, Саваоте, на тебе ми је жао, што
си показао опасан пример, што си своје законе
Чивутима публицирао чивутским језиком. Па сад
Вад-Раџи, Тотови и Влаши мисле да је твоја све-
та воља да сваки закон буде разуман. Опрости,
а ал ми нећемо поћи твојим путем, ми ћемо за сад
се угледати на Русији. Та ми смо слободни, па
се можемо угледати на кога оћемо.

Пулски et Comp.

Писмоношина торба.

Е чудна вам је то ствар та писмоношина торба, ви то не би ни помислили. Кад је погледате с поља : кожа углайсана, но већ измрљана од руку и зноја, — сашивена ка и друге торбе. Изгледа мирна, као да не зна ни на чем' жито расте. А међер погледајте шта је у њој ! Ту вам је највеће чудо, ту су размишљања најпапетнији глава — поред најмућуравији дописни чланака ; ту вам је најчистија искреност поред најколенипадајућег притварања ; ту вам је најплеменитији дух, поред пузећег роба подлости ; ту су вам најлибералије мисли, поред гвоздензуби деснотски начела ; ту су вам брбљуше, поред сувопарни Филистара. Једном речи : светска смешна. — Но причекајте само мало, сад ћемо да завиримо у њу.

Написао вам Радоје својој баки у Бечу лепо писамце, те јој честита светце ; говори јој како животи у лепом свежем сеоском ваздуху, како се ту лено за испите спрема, пише шта је већ научио — једном речи, тако га је лепо саставио, као што то ђаци уму, да се баки мора раздрагати срце и понудити је, да свом унуку пошље коју лутку, да се може мало и провеселити, а не да једнако над књигом капа. Лепо вам је он то написао. Али кад дође да писмо у куверту завије и запечати, мој вам Радоје стрпа лист чисте артије у место написаног писма, — јер да вам кажем, то је био страшно разјесан човек, — и мал' да није био и заљубљен, — те вам он лепо запечати и пошље празан лист артије својој баки Роксанди, да јој честита светце. Жури вам се Радивојево писмо преко своји 60. миља, као да носи најважније извештаје, који ће да потресу европско равнотеже. — И ево га већ у Бечу, у масној писмоношиној торби. А овај, где, све бежи по улицама као сулуд, па час овде сврне, час онде зазвони, тамо утрчи, тамо завири и предаје писма по наслову. Но дуго се належало Радивојево писмо док је дошао ред на њега. Бијаше вам оно брбљаво и радознало, као што су и друге празне главе ; па ће да се упусте у разговор са својим комшијом.

«Куда ви идете, и шта је написано у вама?» запита ће оно свога комшију. Бијаше то дебело, глациуто писмо у лепој артији. На печату велики грб са кнежевском круном и сијасет други украса.

Богато писмо не одговори одма, најпре ће да види с киме има посла ; те окрену круту шију и преко рамена баци један холи поглед на

свог комшију. А кад виде да је писмо, што му бесеђаше уличано и да се споља стагли, — јер шта се таке надувенс богате госпде тиче, шта је у глави — само нек је спољашња угледност ; — то тни оно одговори ћурковим достојанством.

«Дознаћете, амице, већ по наслову да ја идем к врло важном лицу. Представите себи како је сад мени што морам да лежим у овој смрдљивој торби заједно са писмима, као што је ево ово до мене с леве стране. Јако ми је само што не видите ову накараду. Завијено у шућурастом папиру, — уместо црвена воска запечаћено лебом, а на њега ударен печат са солдачким пуцетом ! Па какав му је наслов ? — Све сврачије ноге. Па још куда иде ? — у форштат — у Бог те пита какву земунцу ! — Поу ! мораш да се упрљаш лежећи уз таког комшију.»

«Нисам ја крив, што су нас метли једног поред другог,» — одговору му сурово солдачко писмо. «Да ти управо кажем, досадно је и мени што лежим поред таког надувеног, празноглавог и глуног господина. Огртач ти је, истина, добар, но шта је под њиме ? Голо бенетање, у коме нема ни искре истине. Виш, тај што те је писао, не може да гледи оног, коме те шаље. А међер погледај, колико је ту жеља, колико искрени поздрава, и на крају још «нижајша одачност,» «покорњејше уважање.» А све је то булазнење и лаж. Нема ти ту ни уважања ни одачности. Зашти од тог покорњејшег слуге и најмање услуге, па ћеш тек онда видети, на шта удара та услужљивост и уважање.»

«Паорендо ! неотесана пањино ! Како смеш ? . . . Чудим се како те писмоноша не завитла на сред улице са така безобразлука ! — Погледај најпре на мој грб.»

«Та шта грб ? — Грб ти је леп, но шта је под грбом ? — Празнина ! Глупе речи ! Ни једне капи истине ! Сама лаж и фалисање !»

Писмо са грбом мал не пуче од јада, а по свој прилици да би пукло, да га баш у тај пар не истрже писмоноша из торбе и предаде неком у позлаћеном руку одевом слуги.

«Вала Богу, о једну луду мање ! — промумла солдачко писмо, и оддану. И та глупа надутуња смеде још да ми досађује тиме, што лежи поред мене ! А да зна шта је у мени написано !»

«Шта је то тако написано ?» запита Радивојево писмо, што сад лежаше поред овог шућурастог писма запечаћеног солдачким пуцетом.

«Ево шта, мој чисти господичићу. Ја носим глас једној болној старој баки, да јој је син здрав и жив — за кога она није чула већ ево

десет година, све од како га узеше у солдате, — и да ће доћи скоро кући, да јој буде рана и утеха у њеним старим годинама. Истина, да сам запечаћен простим воском, но како ће да дркћу руке у старе баке док га стане одпечаћивати! Истина, да сам написан кукама и веригама, — но није чуда, писао ме је солдат, самоуче, па писао ме је још с каквим розкреченим пером и ево на овако шућмурастој артији. — Но да си ти видео каква се топла суза спустила с његова брка на мене! красна суза! — ја је брижљиво носим матери. Ја знам како ће ме дивно бака дочекати, боље него оног богатог господина, што се, вала Богу, одавде очистио; њега ће једва и погледати; а после ће га издерати на парчад и бацити прво под сто а после у помије! А сваку ову моју сврачију ногу облиће добра мати топлим сузом; читаће ме по тисућ пута; притиснуће ме к својој материнској срцу и мету ће ме после у своја недра — у своја добра материнска недра. Ох, да ме оће што пре однети тај писмоноша!

— А куда идете ви? — запита Радивојево писмо, обрнувши се к свом другом комшији са црним печатом.

— Видите већ по боји мога печата, да ја носим црне гласе. Јадно дете, што лежи у болници, прочитаће — ах, да му је умр'о отац. И ја сам облићено сузама, али не радосним. Писала ме је дркћућа женска рука, жена, што је изгубила свог љубљеног друга; — рука матери, која јавља свом болесном сину да је изгубио оца. Јадни Мита! Како ће поднети овај терет! Представљам себи како ће се он уплашити кад спази мој злокобни печат; како ће да задркће кад прочита страшни извештај; како ће да падне лицем на јастучић и да га облиће сузама. Ах, боље да пропаднем у земљу него што носим оваки глас.

Писмонашина рука извади жалосно писмо са црним печатом и предаде га у неку ђачку болницу, а к Радивојевом писму досели се нов комшија — али сасвим друга соја. — „Ха, ха, ха!“ — одговори оно на питање Радивојева писма, — да ви само знате какве су смешне ствари у мени написане. Побра, што ме је писао, то вам је весела, да му нема пара; баш прави Молац. Тај се засмејао и кад су му оца сарањивали, кад оно надерани учитељ Јеврем, место „вјечнаја памјат“ удари у „многаја лета.“ Знаш да ће онај, што ме узчита пући од смеја. Ја сам вам пун лакрдија, ал све паметни и забавни лакрдија.

Кад друга писма то чуше упустише се и

она у разговор, и свако поче да прича новости, које собом носи. И ту вам се отвори читава кавана.

— Ја носим глас једном богатом трговцу, да му је роба продана по скупе новце, те ће да стрица у џеп неколико стотина пљада.

— А ја јављам другом трговцу, да је банкрот.

— Ја опет идем да изисујем Васу, што не пише тако дуго својим родитељима.

— А мене је писао сеоски црквењак у име Љубе Поклонићке, те сам од главе до пете пун поздрава.

— О, брате, ал у мени свака реч лаж! Доиста, чисто ме је срамота, што путујем са оваком робом.

У буцаку тамо уватила се у коштац средом опасана писма — као да су новине. Но тако се свађау и викау, да ниси могао разабрати шта ће и ко има право. Само чујеш: Ти лажеж! А онај други опет: Лажеж ти! — Но ево уђоше у реч и објаве. Па опет друга писма.

— И тај ће се радовати, што мене добије!

— Има се баш и чему радовати. Ти јављаш да ће добити пет ворината, — а ја две стотине.

— Но овај, коме ја идем нема чиме да се омирси на светле празнике, па како ће га обрадовати ова петица. А тебе неће ни поштено погледати. — Е да, обрадоваће се мени Влада. Да виш како ће он то профућкати за два за три дана. Све ће то остати у пивирама, каванама и Бог те пита де. Као да и не зна да бабајку крвави зној пробија дак коју воринту скунатори. Он сиромашини уплашио се кад му је доктор Влада писао да је јако оболео и морао отићи у болницу, — те ако му не пошље скоро две стотинарке, да ће тамо моћи пролежати и годину дана. А сиромашини бабајко, дај и последњу мрак, чим је тео ћери да понови за светце. Па шаљи синку, да му тако ваљани у учени синак не пропадне и не уштети и себе и народ.

„А ју!“ — зачусе сад неколико гласова наједаред. „Погледајте ону халу, како је зинула. Та мора да јако уједа!“

Сви ућуташе и погледаше на ту страну. „Ко је то? — Каква је то хала?“

Хала дуну огњевитим пламом. Сви дрекнуше Јао! — Ауве! — Јај!

Хала шкљоцну зуби:

„Ја сам „Змај“ — — —“

И тако се сбивало у поштанској торби, тако су брбљала писма и објаве, а писмоноша међутим бежњ по улицама и равнодушно разноси по кућама и жалост и радост, и смеј и

Да се један за зелен бор ватим,
И он би се зелен осушио.

Тео сам још нешто да ти кажем, ал' видим
да сам већ много говорио; ти знаш да сам ја
ћуталица, па ако сувише узговорим помисли-
ћеш да сам и ја посто члан горехваљеног «Суп-
ер-друштва», а та мисао нека је од тебе да-
леко као што је небо од земље, родољубље од
«Напредка»; слога од Србина; наука од неки
извесни списатеља, хоћу рећи списатеља и т. д.

Збогом «свешепртљејши» Змају!

Остајем твој поданик (али не прода-
ник).
Абу-Казем.

Министру Венкхајму,

који и данас има обичај одрицати нам народ-
ност и звати нас Nép-faj, — препоручујемо
правији изражај: уместо Nép-faj треба увек да
каже Nép- jaj de faj!

Успоменицу владици Н.

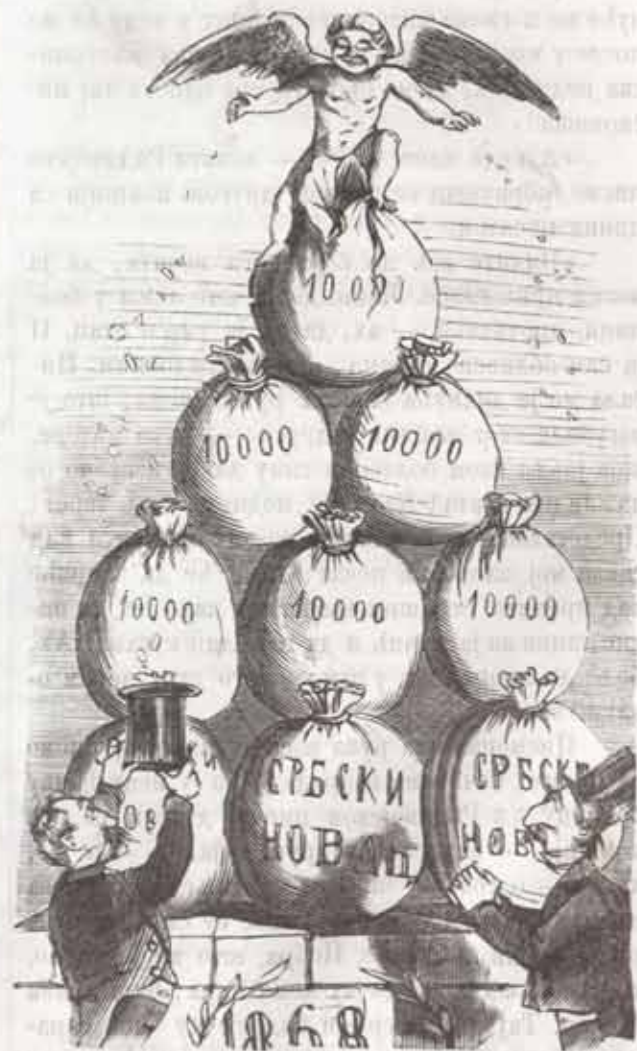
кад сам прочитао небесећену му беседу.

Не вжигајут свјетилника и постављајут
јего под спудом, но на свјешћеније, и свјетит
свјем иже в храмиње (сут).

(Матија глава 5. стих 14.)

Ако је да се диже „нови монумент србске сло-
боде и напредка“ — ми би га за сад бар овака
желили.

Ал' пма и који га и овако представљају. (Види
званичне Београдске новине бр. 41. де стоји :
С нестрпењем изчекујемо србске новце, као нови
монумент србске слободе и напредкем.)

Број 3.

ГОДИНА V.

Змај излази двапут на месец, највише цена цеома и на по табакџи.
Писма се шаљу у Пенгу,
Grünbaumgasse Nr. 23.

У ПЕНТИ.
1868.

Цена је 4 ер. на годину, 2 ер. на по године. (Наручити се може на кад или само или од 1. или од 13 броја.)

МИХАЈЛО М. ОБРЕНОВИЋ Ш.
КНЕЗ СРПСКИ,

велика узданица србског народа, — на срамоту века убијен

29. Маја. 1868.

Ох грозна гласа,
Пуна ужаса
По србски свет! —
Код ђеце здраве,
На прагу славе,
Која му диван спрема ла сплет . . .
Само да пође па да га прими,
(А зашто није? — Ох, не говори ми —
Србска је коб!)
Тек што да рече, . . . ој, само . . . само . . .
Ал ти си бржа паклена тамо —
Србска му рука изкопа гроб!

Он дакле први са својом крви
Да плати јад!
Та ми смо нашу продеват' тела,
— Одад се вели, одад се жели —
А гледај сад!
Облаци мутни,

Дани злослутни
Застрше над.

Таман је доба за тице ноћне,
Таман да почне
Сад њиов дан.
Коко ј' год било под стеном змија
Толко се сада спрема мађија
Србу — јер сад је саморан. *)

Проклети били,
Који су криви,
Ај криви много
Те ниси мого
„Ти с нама“ ићи,
„Ми с тобом“ стићи

*) Ово је писано први дана после злосрећног догађаја.

У чистиј' зрак,
Де с' тицам' новним крају крила,
Де гину лишну чудила гњила
Што само љубе подлост и мрак.

У тешко добе зли изкушења
Свако је реко да ј' добру рад,
Многи су мушки у тебе глали,
Нису ти никад ласкати знали,
Само су рекли: „Ти си нам над!“
Само су рекли: „Народ је млад!“
А младом срцу живот је рад!
Слога је челик, слобода ј' град!
Само су рекли де предиди пад.

Ал није сваком истина мила,
Није ни твојим злотворма била,
Те многи теде да силом сиречи,
Да не дочујеш братске, слободне речи —
Тај сваки кнеже твој беше Вук!
Са њи је било покора приста,
На њима лежи крв твоја чиста,
Са њи је лелек, са њи јаук.

Ох, камо среће наше и твоје
Да с' мого познат' Милоше своје!
(А већ је свит'о тај срећни дан)
— Ал чим се чуло да ти се ита
Отребић' кукољ од чиста жита
И дићи стан
Де ће се купит' борци поштења,
Соколи србског препорођења
Да Србин нигде не буде црв,
Сместа су врази подметли замку,
Над твојом главом сломише сламку —
И сво с' проли кнежева крв!

И цео народ над тобом плака . . .
Ал није свака суза једнака,
Пуно је многа тужна и збиљска,
Ал има нека и крокодилска —
Ај понеари твој дух сад зна! . . .
Твој дух сад неће покоја тети
Док не изтреби заметак крети
Свег' нашег зла;
Грозом ће гледат' у бледа лица
Твоји убица
Па да и' следи крета и стра.

Ох, та покрену све више моћи,
Само и' догде следи, заточи,

Та само догде не дај им ма,
Док не дорасте, док не дојача
До светог мача
Мисао твоја, наш вођни зрак,
Мисао жељна, да т' народ буде
Слободан, срећан и виђен свуде,
Сједињен, сложан, уман и јак!

J. J.

Абуказмова писма.

V.

РЕТКИ МОЈ ЗМАЈУ!

Па и право имаш што тако ретко излазиш! Бар се не мораш једити. Ја боже излазим сваки дан, па да те бог сачува те беде. Чим устанем изиђем на сокак, а ноге и не питају куда ћеш, него кад се ја обазрем, имам шта и видети, а ја боже — у кавани. Погледим око себе по асталима — читав потоп од новина. Па шта раде новине? Чергу, звекећу, клепећу, заплећу, домећу, лунају, лармају, лажу, мажу, туку, (субвенцију) вуку, арају, варају, бунцају, бенетају, свирају, дирају (а речи не бирају), псују, цукунџују, фремениблатују, пресују, пестерлаудују, фатерландају, пештинапљују, напредкују (т. ј. напред кују дописе и друге лагарије), и бог те пита како још не ују . . . ! А кукавни читалац мора све то да трпи и још га кошта новаца: јер не само што потроши ради новине онде у кавани; него још мора после да плаћа и доктора, што музације трбу, кад се овај од смеја распадне. Зато и опет велим, да је боље, Змале, што тако ретко излазиш, јер да се и теби трбу распадне од смеја и од чуда, што би све у тим новинама нашао, искочиле би из тебе све змајевске варијанце, па тешко онда и новинама и онима, који око ти новина лебде.

Ти сигурно читаш „Напредак“, па знаш све, шта се у свету не догађа. У овом жалосном времену после злочинства Рогича и Мар(в)ича, сада нам ништа друго не остаје, него да се свађамо и цпамо, па ко кога надлаже, онога је погача. Него мени се чини да ће погачу „Напредак“ извести; јер „Српске новине“ већ опоричу што су пре говориле: „Видовдан“ ударе натраг; а „Напредак“ удара и напред и натраг, дакле његова је победа и погача; само не знам оће л' та погача бити пуна дуката, као она у оној приповетци, што ју је она богата

госпоја дала једној луди, да га усрећи. Чујем да ће одсада тај исти лист да говори против владе београдске, јер се и влада усудила против њега и његови пронашастаји говорити. Он е т. ј. направио био то сретно пронашастаје, да је српска омладина крива, што је кнез Михајло погинуо, а влада изјављује у својим званичним новинама да то није истина. Него мора се признати, да је исти лист иначе врло добар (ј)орган ерпске владе, а и свако дете зна, да је сваки јорган за то да покрива, а не да открива, за то је и „Напредак“ увек покривао шта се тамо радило.

Кад сам читао у „Напредку“ за „Каменицу“ онда ма је тек свануло пред очима. Па ја се сад тек сећам, да сам ја још од лане виђао тамо многа подозрителна лица, али нисам онда могао ни сањати тако што. Слушај само молим те.

Једанпут сам видео једнога момка, носио је преко рамена дугачку неку мотку, па се упутно у шљивик. Кад је дошао тамо а он ти онда удри мотком све по највишим врвицама, а шљиве падаше доле. Бог зна на шта се он вежбао.

Други пут сам опет видео човека де оштри неку криву гвоздену сабљу, коју они зову босом, па кад је наоштрио, а он је стане пробати о траву, и секући траву вежбао се у томе више недеља.

Једанпут сам опет видео једнога да носи у руци штрангу, а кад је дошао до једног снопа сена, а он га свезао штрангом, и стегаво што је већма могао, пребацио на раме па однео у једну мрачну собу, чини ми се да је била штала.

Једно после подне видео сам В. Јовновића у НСаду у оунавској улици, он се упутно оним правцем, којим се иде у Каменицу. Узпут је била табла са фотографијама међу осталим ликовима био је ту и лик министра Цукића. а г. Јовановић је прошао без да је скинуо капу и да се поклонно (он се уопште никоме не поклања, а неће ни да се прода).

Видео сам шта више и једнога човека (може да је то био баш Радовановић?), који је сео „на кантару“ иза Варадина у кола, па отишао у Карловце. Његови другови, који су с њим били, титулирали су му већ „кнеже!“

Један ми се човек чини још подозрителнијим. И он је ишао пут Каменице. Био је на оружану водио је поред себе два велика ловачка псета. Кад се вратио торба му је била јако

набућена: нећу ништа да кажем, али чини ми се да је била и крвава.

У ту заверу умешане су шта више и женске. Колико је мени познато до сада је само једна узапћена, а биће их зацело више.

Ја сам видео једну девојку, које је имала око врата читав нис дуката. Није могуће да није потцлаћена.

Једна жена опет није никад тела да пере пенџере, него су јој увек прљави и масни, а то је за то, да се са сокака не види у собу, де су се сигуно држане тајне конференције. Прљави и масни пенџери — то није чист поса!

Кадгод сам срео коју девојку, па кад јој погледим у лице, а она одма окреће главу — несме да гледи у очи!

Из свега овога што сам ти навео можеш видети, да се ту одавно нешто кувало, и да је баш у Каменици гњездо целоме злу. Бадава се сад Каменичани перу, кад ће их „Напредак“ опет укаљати!

А покрај свега тога ипак највећа кривица пада на „Заставу“! Јер она је увек говорила, да би по народу Србији било боље, кад би министри били одговорни народној скупштини, него да они раде шта оће; она је увек говорила да је слобода штампе нужна у Србији, те да новине српске могу и о чему другом говорити а не само о томе, како се фасани добро гоје, како у Јапану морају жене да брију обрве, како је један Енглеиз изнашо машину за летење преко мора итд. итд. „Застава“ је уопште искала да се закључи св. Андријевске скупштине одрже и остваре — а из свега тога шта може следовати друго, него да је она непријатељ народу српском, а кад се народу каква несрећа догоди, ту му је његова епријатељ нанео, дакле „Застава“.

Може ли бити здравије логике?

Мени је само још то чудо, како да „Напредак“ још и на тебе, „Змале“, посумњао није, кад је опште познато, да и ти идеш и у Нови сад, и у Каменицу и у Србију; шта више чудновато ми је да неки говоре, да су прорачунали, да си ти у једно исто време и у НСаду и у Пешти, и у Бечу и у Београду итд. Ни то није чист поса!

По мојем мњењу добру би радио „Напредак“ да своје око (ако т. ј. и слепци имају очију) баци на још једну подозрителну личност, на једног емигранта. Овде не мислим никог другог него баш главом — Кошута. Од куда је то да се несрећа у Кошутњаку догодила? У осталом нећу ништа да кажем ал' по напредковој дођаци и комбинацији ово нешто значи.

Змај излази двапут на месец, цена
мен цена целом и на по табела.
Писма се шаљу у Пешту,
Grünbaumgasse Nr. 23.

У ПЕШТИ.
1868.

Цена је 4 фр. на годину, 2 фр. на по го-
дине. (Наручити се може на кад али само
или од 1 или од 13 броја.)

НАПРЕДНА ПЕСМА.

Ми смо били Панславијани,
Турци, Руси, Чивутани,
Ала Боже чудне ствари,
Зашто не би и Маџари —
Зашто не! —
Само дај субвенције!

Пљували смо на Маџаре,
Пружали смо на анџаре,
Терали смо сваку низму —
Сад смо хонвид дуализму.
А зашт' не! —
Само дај субвенције!

Славили смо негда „Тиџа“,
Дизали смо Суботиџа,
Сад ћемо и' блатом мити,
(То ће Пешти мило бити.)
А зашт' не! —
Само дај субвенције!

Лагали смо и дојако,
То бар може казат' свако,
Од сад ћемо трипут више,
Само кад се бегенише.
А зашт' не! —
Само дај субвенције!

Пљували смо што је ваше,
Пљували смо што је наше.
Пљуцкаћемо и сад болни,
Само тешик поранчолни!
А зашт' не!
Само дај субвенције!

Омладина, чудно трице!
Да јој не смеш рећ' убице!
Ако вам се пуждно чини
Рећи ћемо да смо и ми,
Сами калани. — А зашт' не! —
Само дај субвенције!

У Србији нешто свити —
Ту нам неће станка бити.
Па неким се све обара
Кад немају за нас пара
То је све :
Само дај субвенције!

Оћетели да смо наши?
Оћетели да смо ваши?
Оћетели да смо њини?
Како вам се згодно чини,
Тако ћемо! А зашт' не! —
Само дај субвенције!

Оћемоли против Срема?
Једном руком на обема?
Оћемоли против Чешке?
Или на коњу или пешке?
Зашто не!
Само дај субвенције!

Метите нас у уларе,
Пиљите нам комисаре,
Дерите нам кајиш с' леђа,
Нашу кожу то не вређа.
Све се сме! —
Само дај субвенције.

3.

Пријатељу

др Л. Костићу.

Мој лакане!

Моји санова у ово последње време, да те Бог сачува. — Ономад сам сневао пуну порту дечице. Међу њима многопоштовани г. професор Јов. Груић. Он је као најмањи и најдетињастiji међ њима, па он управља шта ће да се сиграју. Прво је опасао петорици — шесторици црвене појасе од панира, па им је рекао: ви сте проте. А проте се метуше у позитуру. Понда ти горефаљени (т. ј. не горе у Бечу и Пешти него у горњим врстама) господин Ј. Груић узнеки „Напредак“ па направи од њега неку мандару; кад је готова била а он иде од проте до проте па им кашиком и силом мандару у уста меће. А друга деца држе неке ноте у рукама, па час по један од њи изађе на среду и зашита антифонским гласом: А шта ради Јован Груић — реците? — На то сви углас почну певати: Јован Груић проте рани! — Јован Груић проте

рани! — Јован Груић проте рани! А Јован Груић онда баца кашику па кога првог увати проспе му напредкову мандару на главу.

Кад сам се пробудио, морао сам се и сам смејати лудом сну.

Пре неки дан сневам опет неку велику параду, силан народ стоји у најлепшем реду па само гледи шта ће да буде. А Светозару Милетићу направили од Комарца магарца па јаше на том магарцу. Он јаше на магарцу, г. комисар Аст на белом коњу, генерал Стратимировић на Напредку. После опет пођоше редом господа министри, сваки се љуља на дрвеном коњу. А г. уредник Напредка, без кошуље, у свој својој наготи, само је огрнуо криволине своје госпоје, па седи украј пута де министри пролазе и нариче: Уделите мени слепцу, кој' не видим бела дана, бела дана, јарка сунца! — Жао ми га је било сиромана, чисто ми сузе на очи покеташе.

Јесили кад још таке лудорије сневао?

Пре неки дан опет сневам ја репрезентацију новосадску, а она пуна празнине, само на сред сале стоји новосадски силом пургермајстор П. Стојановић, полагаше заклетву да ће бити веран уставу, и то језиком ијудејским да би пред њим стојећи рабинер, Тривун и Илија боље разумети могли. А г. комесар восклицује: О сана! О сана!

„О сана, чудна сана!“ реко сам и ја кад сам се пробудио, а то би сигурно и ти рекао као фирст србски каламбура.

Аа ово је тек био чудан сан! Легнем синоћ да спавам, а пре тога читао сам, мој Лакане, твоје неке новије песме; у тим (да опростиш) и заспим. Заспао сам као мртав — наједаред светлост нека, а из светлости покаже се твоја поестримам вила. И рече ми:

Устани горе Лазаре!

Молим, ја нисам Лазар!

Ти си Лазар, мораш бити Лазар, и то Лазар Костић.

Та молим вас маните се шале, није ми до тога.

Бре нема ту шале, где ти то нега, него ти си сад Лазар Костић и мораш написати једну песму у духу Лазаровостићком. Рече са свом строгошћу.

Ја се уздркћем као прут. Молим, извињујем се, приклињем, кажем да сам ожењен, отац сам, шта ће они ако чују да ја — — —

Ајак! Вила све ближе к мени, а кад већ дође вила очима, а ја реко: Добро, добро оћу! Само молим какву ћете, колику ћете песму?

Ма колику, ма најмању, само лека ради!
Е ако је баш лека ради онда оћу. —
Ал како ћу за Бога? нисам ја то никад пробао!
Па о чему ћу да певам?

Ма о чему, то је свеједно. Дух ће се ви-
дети ма се о чему певало. Ево н. пр. певај не-
слоги, то је лепа тема.

Е сад де сам ту сам. Морао сам сести па
певати неслоги.

Кад сам песму написао ја је прочитах ви-
ли, вила је врло задовољна била. При поласку
ми рече: Ако оћеш добро да проћеш ову песму
(лека ради) мораш дати у Змај.

Лазо брате, опрости, ја нисам крив, — ја
сам морао, — с вилама се није шалити, по за-
повести сам чинио, нисам имао никакве зле на-
мере, а никад више нећу — ако не узморам.

А песме ево: — ја сам је написао колико
сам год лепше могао:

НЕСЛОГИ.

Кавва је, уло, твоја улога
Удугом тпру века трулога?
Ко те је послао послом срамова
Да скврнин безскврн свети храмова?
Од ког си рода? — од ког одрода?
По роду клетом ког си порода?
Ни копча, стреле, мачи, пушке, топ,
Ни србске крви не премерен лоп,
Ни јадна робља крвосузни рон
Не мож' да сможди твој можда вечни трон.
Како би раст'о српске славе раст
Да није прве, твоја врашка сласт
Гристи му срце, стабло до коре,
С покорним друштвом чинит' поборе!
Ал већ је домно твоје станиште,
И векови су кратко даниште
Пропасти мора твоје семе зло...
Даниште ово... и дан иште то!
И сложна чета већ се помиче,
Доми ти силу и саломи ће.
А србска вила духа премила
Ево је видим већ се спремила
И српству да је из недара дар,
Новоме добу нову примену
И место лично српском имену,
На славу нашу, на душмански квар.
Ти кад се сурваш у проклетства дуб
Тад ће се умни умножити љуб —
Престаће она врашка навала
Ваљати вале као Авала.

Хандле!

Вербенија је умро. Ал има још доста живи Вер-
бенија. Два ока доста виде, стотина још више, тису-
ћа још више. Или, два ока мало виде, стотина још
мање, тисућа још мање. Психолошка наука још ни-
је на чисто, које од ова два климакса има право.

Ал на чисто је наша дијета. Мувино је око
састављено из 4000 мали очију, таке мувине очи
има и наша дијета, и она са тисућу и толико очију
гледа по свету, имали што, на што закон још на-
чињен није.

Био човек или ствар, био покретан или непов-
кретан, имаће или дуг, био мува или слон, био не-
што или ништа: — све једно, и за тебе треба неки
закон донети. Треба? А зашто треба?. Зато јер
треба!

Леног једног јутра последила је много очна
мува са своје правне висине, и спали доле де
се нешто живо миче. Хо, хо, шта је то? помисли
у себи правна мува. Та то је покућар Чивутиц! Бе-
законик један, за њега још нисмо закон створили.
Хајде брже да га начинимо.

И законодавства начини закон.

Одсад овако стоји ствар.

Седиш поред чаше вина и ту те потражи по-
кућар Чивутиц са промесама. Она промеса која ће
без сваке сумње хаунтрефер начинити и сад је у
његовом Цепу, као обично. Даје ти је за 2 фр. 50
новч. Истина он би је могао себи задржати
ал његов задатак није да себе већ друге да бо-
гати и тако радо ти продаје 200,000 фр. за три
чави 2 фр. 50 н.; сваком таком операцијом губи
он нето 199,997 фр. 50 н. готови новаца, али што
ће сиромак, та од нечега тек мора живети, — он
живи од тог губитка. Ти погледниш промеси, бис-
тро ти око такм примети да је занста то та што
јој је суђен хаунтрефер, машини се руком у деп
да извадиш она 2 фр. 50 н. — кад наједаре-
стуни закон (обучен у пандурски мундир) и сче-
па за јаку сиромака Јуду, јер му није слободно
промесе продавати. Зашто? — Зато!

Седиш поред чаше вина, и ту те нађе баба
што продаје колаче и посластиче. Твоја се ква-
тержа обрадовала да ће је сад посетити нишко-
та или цибок, која јој тако лепо додикује. „Из-
волите купити лепо нишкота, две крајцаре ко-
мад!“

Истина могла би бака сама своје нишкоте
покусати, ал она је сита кид и други поједу, а кад
други неће да једу онда је гладна. Ти те све окол-
ности у достојни обзир узмеш, и већ се машини за-
цеп, ал — ево опет закон (у реченом мундур),
сграби ти он све нишкоте, које разносити закон
забрањује. А зашто забрањује? — Зато!

Вечерао си, наситио си се. Сит човек обич-
но има добро срце и код куће породицу. Plenus
venter купује поклоне libenter. Сетиш се Перице,
Ђокице, и мале Луле и још мање Сосице. Они
свако вече кад кући дођеш праве хаузуинтерзхунг
по твој капуту, па ако се ништа не нађе, онде
збогом почови и цмокови, — нећеш и' добити.

И ево иде старац, што га сви гости још из де-

тињства знаду. „Дај, море мало алве, мало смокава! —
Јест, ализкрени закон (као и горе) — А зашто? —
Зато!

Девеојке и младе у селу изкочише пред кућу,
јер чуше танку звикдољку. Ево чивута покућара!
носи игала, па још енглески; носи трака, марама,
цвећа, савуна, чипака, и шта ти још у њега нема.
„Хеј, газд' Авраме, чујешли, сврни мало и овамо?
Имаш ли лепе робе?“ — како да нема, та у њега је
увек све да му нема пара. И већ је Тинка изабрала
мараму. Јела је већ пробала ципеле. Стана се већ
погодила за цвет, ал ево ти господин закон, који се
боји да нема какве стране кријумчарене робе, — па
не да ни овдашњој да се продаје. Зашто? — Зато!

Хандле! — Ево Чивутина де цуња по авлији.
А служкиња купи из свију буцака крпе и одртине.
Све то Јуда купује. Да ће он за то 5. грошића, па
ће продати великом думпенхендлеру за 6 грошића,
те ће тако профитирати грошић. Овај ће опет про-
дати папирском фабриканту за десет, и тако ће про-
фитирати 4 грошића. Фабриканат ће начинити па кр-
па папир, који ће продати држави и добиће на томе
форинте. Држава ће из тога направити банке и до-
биће на томе милионе. И тако би васкреле слуш-
кињиње крпе и одртине у виду сјајни ајнцера,
финфера и хундерера. То је питање! А како ће од-
сад бити? то је питање. Јер чим Чивутин ступи у
авлију за њим ће и пандур, јер није слободно крпе
по кући куповати.

А зашто? — Па зато!

(Из В: М:)

Логика.

(по немачком.)

Чујте ме свуде!
Тако нек буде!
Вода је лед!
Пелен је мед!
Кад кажем, пси ти...
Тако ће бити!
Да,
Кад кажем ја.
Тако ми с' оће!
Да видим ко ће...

Чујте ме свуде!
Тако нек буде!
Коров је цвет!
Двапут два пет!
Кад кажем, пси ти...
Тако ће бити!
Да,
Кад кажем ја.
Тако ми с' оће!
Да видим ко ће...

Чујте ме свуде!

Тако нек буде!

Коза је во!

Брдо је до!

Кад кажем, пси ти...

Тако ће бити!

Да,

Кад кажем ја.

Тако ми с' оће!

Да видим ко ће...

Чујте ме свуде!

Тако нек буде!

Повоћ је зрак!

Сунце је мрак!

Кад кажем, пси ти...

Тако ће бити!

Да,

Кад кажем ја.

Тако ми с' оће!

Да видим ко ће...

СЦЕНА ИЗ КАФАНЕ

„КОД УГАРСКЕ КРУНЕ.“

Господа министри играју на билијару —
алагера.

Гр. Андраши. (Сасвим енергично.) Den
rothen (wahrscheinlich Miletic) nehme ich auf
Ehre. Duple ins Eckloch!

Маркер. Bitte Acht zu geben, Ew. Ex-
cellenz! Sie haben schon drei Striche, der
vierte macht todt.

Гр. Андраши. A paperlapa! Was todt!
als wenn man sich nicht flüchten könnte. Ich
war schon einmal todt.

Маркер. So bitte ich wenigstens kei-
nen Gickser zu machen.

ТАЈНО ЈАВНИ ТЕЛЕГРАМ.

(Увратно га „Змај“)

Von Pest nach Neusatz.

(an N. N.)

*—dies und *—jics alsogleich dorthin.
Den Miletics wie nur möglich verdächtigen.
Subvention sicher.

Die rechte Zeit da! Energisch!

Ш а л а.

Молер Н. имао је лепу дугачку браду и дугачку кинстлерску косу, а осим тога био је шаливићина, веселац и досетљивац да му је паре требало тражити још и онда у она стара добра времена.

Једаред дође он у госте свом пријатељу поп М. у Р. па ту се у попиној кући лепо одомаћи. Једно после подне попа није био дома а наш молер, разуверен, седио је и нешто писао; уместо „шлофрука“ обукао је овлаш неку стару попину мантију.

Кад наједаред неко закуца на врати. „Слободно!“ И стара нека кукуљава бака уђе унутра.

„Господин појка, ево читуља, па да сутра споменеш моје мртве у цркви.“

То нашег молера није збунило што бака од њега назире појку. Већ тако љубко привати јој реч :

„Добро стара, добро, и време је да се спомену. А јеси ли донела да платиш што треба!“

„Јесам, господине!“ и извади из мараме ценер, и осим тога из зембила једну боцу црна вина појки напојке.

Сад молер мора да направи шнас. Запита баку. „Кажи ми стара истину, јеси ли сипала воде у то вино?“ Бака га увераваше да ни капи воде у вино нема.

„Добро, добро, стара, ја само зато питам, јер оћу да то вино успем у путир за причешће, па знаш, ако само мало воде у њему има сви ће се твоји покојни из раја у пако преселити.“

Сад се бака узшеврда, почне кашљати, чешати се за уво, па напоследак се одважи и рече.

„Знаш господин појка, дај ти то вино натраг, па ћу ти донети још бољег.“

Из Кикинде

„Кирем алашан хер Змај! изволиде јавити де треба, да се Кикинда сасвим порусила. Та то је права Сибирија! Наши пандури имају усред лета кожом постављене капуте. Смедули те очевидне симпције са Русијом остати некажњене?!“

Давид Денунцијаковић
из Кикинде.

Најповији начин списатељ- ствовања.

Шафарик вели :

Копитар мисли :

Шлајхер каже :

Миклошић држи :

Даничић пише :

Вук говори :

Сад узми па испуни шта који од њи вели, мисли, каже, држи, пише и говори, па ето ти готове књиге и поднеси је којем ученом друштву нека је награди.

Абу-Казем.

Из Земунa.

За дуго време нашег ћутање водили смо ову преписку са Земунцима.

Земунци. (На ћурђев дан). Код нас је зло.

Змај. Није ни код нас добро.

Земунци. Ми смо нешто научили.

Змај. Шта?

Земунци. Закључили смо, одсад, кад се год носе антија, да се мете уз попу и један котлић с пивом, и једна маза натегача.

Змај. Јесте чули, то је мали шкандал.

Земунци. Није шкандал кад се са малим шкандалом већи шкандал предупредује.

Змај. А шта се предупредује с тиме.

Земунци. Предупредује се то да не би попа, код са силним смирењем народом литију носи морао (ожеднивши) пред крчму стати, крст из десне руке у леву метути, а у десну чашу пива примити, и прохладнија ради на извап је попити.

Змај. Е онда нисам противан малим шкандалима.

М а т и ј а.

Неки званичник (Србин) по презимену Матија, није био толико вредан колико је био глуп. Како је било да било еде он изгуби своје звањје.

Други дан састане се са својим познаником Н. па му се потужи на неправду која га је постигла.

Н. О човече, човече, ајде да ти се име свршује на „ић“ или „вић“ рекао би, како нас сад гоне, да је због тога. Ал гле, сад ми баш паде на памет, јеси чуо — можда је то баш због „ија“.

СУТРА

т. ј. 9. Јулија

доћи ће на уг... оћу рећи мађарски сабор питање: важили устав и за Нови Сад?

Ако би се случајно прочитао каталог, — одговорно уредиштво „Змаја“ држи за дужност да одговори у име наши посланика.

Изволите читати каталог!

Бележник чита:

Брановачки!

Змај. А hol nincs ott ne keres!

Трифунац!

Змај. Ако га изберемо догодине, он ће већ sein Möglichstes учинити.

Николић.

Змај. Не може бити и тамо и овде. Ко му дакле може замерити!

Дамаскин.

Змај. Промукао је од сила дојакошња говора. А де то стоји да он мора бити у свакој чорби мирођија.

Чарнојевић!

Змај. Има страшно важна посла код куће.

Димитрјевић!

Змај. Ту је ал као волео да би да данас није ту.

Манојловић!

Змај. Одбите му давашњу дијурну, — неће се срдити.

Милетић!

Змај. Њега се та ствар не тиче.

Стратимировић!

Змај. Абер махенс ка шнас! Сајнс ништ со киндиш!

Стојачковић.

Змај. Да не поквари хармонију, неће ни он мимо остати.

После ове сцене рукује се уреднике „Печовића“ са Змајем, велећи му: Јеси чуо, колега, ја би моје другичје мало извинио. Ал види се да сте ви Срби мордкерли, како се то сложено држите, како један за другог одговора.

МИНИСТЕР ВЕНКХАЈМ

свечано изјављује да он није мислио: Које није право у Србији нег се сели амо! — већ: Које није право овде нег се сели тамо! А кад је приповедао о јуксу, што се са Владимиром Јовановићем десило, није могао прећутати виц, како су

Владимира само мотозовали а нису ботозовали. Кућа мал није пукла од смеја на тај шнас. — А ми ћемо се особито радовати, ако нам г. министар још много таки вицова за „Змај“ спреми.

ТИРА И СПИРА.

Ти ра. А шта је, богати, са повелом нашег Јаше Игњатовића. „Чудан свет“ канда је запео у „напредковој Даници.“

Спи ра. Канда је већ и њему напредково пријатељство изашло на нос.

Ти ра. А који га је јарац и терао у те гњиде, што нису вредне ни да му опанак одреше. — баш ка оно и Субботића.

Спи ра. Е знаш то је била нека фела болере. Зараза је била прилепчива. Па ко заглави, заглави. А ко прекужи тај ће после да буде здравији.

Ти ра. Међер је то наш „Змај“ морао напред знати, кад и' је мирно пуштао, док сами не опазе колико су се заглибили.

Спи ра. Бре мани ти „Змаја“, зна он с киме како треба.

ДА С Е Н И Ј Е

та топцидерска несрећа догодила —

не би се могао м. Венкхајм Милетића курталисати; — ма и на кратко време;

не би могао „Уцљувак“ омладину подковавати.

не би могао Милош С. из Панчева поште-ну пештанску фирму Касапиновића сумњичити, како да му у радњи наштети;

не би могли варадински топови са Н. Са-дом кокетовати;

не би јунак Ђорђе могао нове гехалте и бенефиција мустити, и т. д.

Е па сад ко да не верује искреним суза-ма њовим!

ИЗ СРБИЈЕ

пише нам један брат: Каљаве руке неки дојакошњи јадника окаљаше све, чега су се латиле! Окаљаше нам друштвени, политички, породични, општински живот.

Укаљано треба опрати!

Господо, ПЕТРОВИЋУ, РИСТИЋУ,

ГАВРИЛОВИЋУ, почетни слогови ваши имена налажу вам:

ПЕРИ ГА!

ТИРА И СПИРА.

Тира. Кажи ти мени шта је то република, што кажу, да је омладина тела у Србији да направи?

Тира. Није република већ реп у бика.

Спира. А шта је дакле реп у бика.

Спира. Е, прво ти морам казати шта је стока без репа. То је чудовиште измислио негдашњи (фала Богу) министар Христић, кад се трудио око срамоте народа и око пропасти честитог покојног нам кнеза.

Тира. Де, де, — пак?

Спира. Е па, омладина, као што знаш, тежи да буде све подпуно и савршено, и тако се некоји у шали изразише: Ако ћеш ти стоку, или бика без репа, ми ћемо додати реп у бика. А то су после шпицлови изврнули на „република“.

Тира. Па зар је то све?

Спира. А да шта ти мислиш!

УРЕДНИШТВО „УПЉУВКА“

моли понизно све читаонице, общине, омладинска друштва и сва свестна и поштена лица да му лист не деру, то је његова дужност, та „Упљувка“ се обвезао, да ће се и сам дерати на све што год би Србину на дику и корист било.

Молимо

да узму у обзир они који свештенике рукополажу, да је мутавост најмање нужна свештенику. Или можда то нешто мора да значи, што наш свештеник обично при „Входу“ овако дуго денствије: Архипјерејство твоје да помјанет господ и т. д.

Н. Н.

(из Далмације.)

Разлика.

Задовољно пушећи гледао је жандарски лаћман у касарни кроз прозор, и спази на сокаку два шегрта де се довикују.

Један шегрт викну другом: О, Андрија, знаш ли ти каква је разлика између жандара и магарца.

Лаћману се то питање није баш допало, пошле верне робове и уватише питача, и доведоше га пред лаћмана, који дигнувши корбач над главом уплашеног шегрта зашита га:

Но, де сад кажи каква је разлика између жандара и магарца.

„Никаква, никаква господине, само ме не мојте тући!“ Дерао се несташни шегрт.

ПРОЦЕС „ИЗБРАНОГ“ ПРОФЕСОРА СА „ЗМАЈЕМ“.

Познато ће бити да је изабрани Професор Ј. Грујић тужио „Змаја“, што се овај усудио назвати га „протераним карловачким“. Сетиће се можда когод и разметања и претње „избраног професора“ како ће сад „Змај“ осетити ко су они. — На расправи пред поротом износио је адвокат Грујићев како Грујић „опште поштовање ужива“, како је он „цвет српске омладине“, како је тај „опште поштовани цвет“ туживан од целе професорске колегије, и скоро свију ђака своји, како је тај „општепоштовани цвет“ искључен из Матице итд. — које је све добро дошло, да га поротници боље познаду. — „Обштепоштовани цвет“ је мислио чим се спомене име „Заставе“ и „Милетића“, да се таким „Змају“ ни трага знати неће. (Лени појмови о слободној, независној установи пороте? — Зато им ни у Србији није мила.)

А ми смо пуно наши сведочба оставили у уцепу, да видимо веће копрцање „општељубљеног цвета“, само смо доказивали да реч протеран за Грујића не може бити увреда (ако се не осећа да је што урадио са чега би требао да буде протеран.) — Копрцање је смешно било ал не поможе. Честита порота, са 10 гласова против два (бан као оно десет професора против двојице) нађе да „Змај“ није крив, што је о Грујићу то и то рек'о!).

Него да видите, да је другчије изпало, не би „избраном“ од штете било. Он је знао назначити 146 фр. трошкова, а ту су урачунана два путовања у Пешту која је „цвет“ само сневао. Још к томе 300 фр. глобе и неколико месеци безплатна обилишта.

Ето сад видимо шта вреде разметања и претње ти ћетића и како те биљке ни два сата права слободна ваздуха издржати не могу. То су „цветови“ Христићеве и Барловчеве слободе, који побледише од првог светлупања нове (ако Бог да) зоре. Они су нам и мерило за намере оне госпде, који се у подпору таким створава зацепове машише. — (ал за наше)

После свршеног процеса питаше нас неки, чиме би се тешили у затвору, да је другчије изпало. Чиме! Ето тиме. „Ако није протеран, а оно је бар по нашем немеродавном, можда погрешном, ал за нас тврдом индивидуалном мњењу, заслужио да буде протеран.“ А за индивидуална мњења, која ником не намећемо, нико нас кривити не може. Змај.

Мађарембер. Остали, драги Новосађани, једну
призу устанна мађарска бурмута ?

Новосађани. Оћемо, како не би ! Примамо за чест.

Мађарембер. (Узимајући ауз ере.) Та х-Аст !
Па предам. Ура ! браго ! плеп ! живо !
Змај. Чудна ми кунста ! Зато није вредно било он-
ти емигрант ! Ако што друго нисте научили. —

ИЗ ДНЕВНИКА ДР. Ј. СУББОТИЋА.

Ко се са мекињама помеша, тог оће Напредак
да поједе.

Кад видиш да хула хули све што је боље од ње-
га, не речи да није хула, зато што још тебе ујео није.

Пријатеља је лако изгубити, само је теже на-
траг га добити.

Не сраи се на „Змаја“ кад те искрено онали.
Ако си као чојек погрешно, брзо ће доћи време да
ћеш му дати за право.

Рекао би да ми се чини као да је ипак боља
једна столица него две.

И најнаметнији гринут на дан погрешни.

Број 5.

ГОДИНА V.

Змај излази дванут на месец, нанз-
мен цена цезом и на по табака.
Писма се шаљу у Пешту,
Grünbaumgasse Nr. 23.

У ПЕШТИ.
1888.

Цена је 4 фр. на годину, 2 фр. на по го-
дине. (Наручити се може на кад али само
или од 1. или од 13 броја.)

СПОМЕНИК КНЕЗУ МИХАЈЛУ.

На тужноме месту
Грозовита дела.
Скоро ће се дићи
Спомена капела.

На црноме месту
Кужнога убиства
Скоро ће да олтар
Вечне правде блиста.

Али прије него
Што се црква сгради
Треба да се место
Освети, окади.

Амо дакле што је
Ниско, трошно, гњило —
(Што ј' честитом кнезу
Тако мрско било)! —

Амо, што је робско,
Што слободу скврни,
Амо, што је лажно,
Што нам образ црни!

Амо, што је кето,
Што нам свести каља!
Амо све, што чини
Од чојка богаља!

Све што су јадници
Силом наметали —
Све донес'те амо,
Нек се овде спали!

Заповести тајне
Поникле у мраку,
Што су стид и пропаст
Србу и јунаку!

Подкапање подло
И неповерење,
Из чег' никад не мож'
Поничи поштење!

Све планове кужне
Саможиве ђуди,
Која подлост плаћа
Јер се боји ђуди!

И све што су сплещи
„Строгом мером звали —
Све донесте амо,
Нек се овде спали !

Све што тишти мисли,
Што везује речи,
Од чег разум дркће,
Под чим душа јечи !

Незаборавите
Повољне указе !
Не заборавите
Црвене плајвасе !

Не заборавите
Шпијунске системе,
Што је само семе
Подмуклости неме !

Све, с чега смо ниски,
Са чега смо мали,
Све донесте амо,
Нек се овде спали !

Све са чега носи
Србни пуно жага,
Што је радост пакла
И србињског врага !

Све што крије зору,
Нашу зору нову,
Све што не да браћи
Да се браћом зову, —

Што од крви оће
Да направи воду,
Све што србском роду
Убија слободу !

Што су слепи синци
„Умним тактом“ звали,
Све донес'те амо,
Нек се овде спали !

Па и ону справу —
Незнам дал је знате —
Дал је можно, Срби —
Да је ви имате !

Од које се леди
У човеку душа,
Од које се ваља
И сам пако гуша,

Све што су нам звери
У наследство дали,
Све донесте амо
Нек се овде спали !

* * *

Запалите, браћо,
Тамјан новог доба,
Запа'те га смело
Вр кнежева гроба, —

И над оним местом
Што је још проклето,
Запа'те га, браћо,
Нека буде свето !

Тај ће тамјан зараз
Кужни да загуши,
Тај ће тамјан пријат'
Мучничкој души.

Понда диж'те цркву
Да служимо Богу,
Да нам даде крепост,
Да нам даде слогу.

Тад ће бити црква
Грачаница нова,
Лешег Видовдана,
Срећнијег Косова.

П и с м о

ОД КУД СЕ НИСИ НАДАО.

Змају!

Да ти знаш како ми тебе радо читамо, ти неби ни искао да ти још и рестанцију плаћамо. Све велиш, мораш да плаћаш штампу, јер Хорџанска неће да чека, — а ти од нас не можеш да дочекаш, елем наравно, морамо ми да чекамо. Па каква је то „слободна штампа“ с којом си нам ушпи набио, кад мораш за њу да плаћаш!

Ово је само био увод, да не паднеш тако с неба па у ребра. Ал код нас се разнео глас, да тебе плаћају наши посланици, јер пало је у очи да ниси још ниједну интерпелацију Чарнојевићеву, Трифунчеву, et cetera критиковао, та ниси нам још, море ни илустровао како је Брановачки изгледао, кад је једину јавно изражену жељу своји комитената заступао; ниси нам ни наговестио зашто је Димитријећ тако одушевљено искао, да Владимира или суде или да га пуге, или да пренесу границу у Маџарску, или Маџарску да мету у границу; ниси питао ни Манојловића, шта се он врзе једнако по Пешти, кад се у Суботици најважније и најкорисније ствари свршавају; ниси гонио Стратимировића да узме дијурну, па да оде и он мало близу Београда, не били и он мало претеран био; — а на Милетића још ни једну муњу ниси бацио, што он све сам за себе ради, не иде у свакидашње састанке наши посланика, зашто не допустити да га и други кадкад подпомогну на дијети, па да се види слога и договор.

неће. Еј, мој Змале, то ти се никад опростити

По кад си ти према њи тако милостив дај да будем и ја према тебе. Па да окренем што друго.

Чујем да се Ново-Сађани радују, што су Мађари опет наклоњени србским привилегијама. Пре су говорили: На што вам изузетна права, кад је ту устав и закон! А сад веле: На што вам устав и закон, кад имамо за вас изузетни правила! Ако то нису привилегије, не знам шта су.

Ономад сам био са једним Мађаром који иде из града Варадина, па ми је приповедао да ништ није истина, што се о Владимиру разноси.

1. Није истина да нема слободна ваздуха (у Швајцарској) —

2. Није истина да му се не да читати (а-цикурам) — то му „Уцљувак“ сваке недеље трипут чита —

3. Лаж је да му није слободно писати, — само ако му ко пише, неће доћи писмо до њега.

4. Није истина да се не сме (са профузом) разговарати;

5. У обште све је измишљено, — та није истина ни да је затворен! Јер ево ће цела омладина посведочити да је Владимир отворен момак.

Упрочем кажу да ће му се скоро очитати сентенција да је невин, и да је само ради његове личне сигурности изабран за почасног грађанина варадинског.

Ал богме Каравелов ће да огришне, коме нема пардона. Да је само „Велов“ — е то би ишло како тако, ал оно „Кара“ то га оцрњује. Ал није ни шала, тако се заборавити.

Да — збиља! мог брата берберин чуо од попине куварице, да је патријархов пединтер видео неког комарца, — кажу да је цела истина, ал ми ка још не можемо да верујемо.

Збогом!

твој

Деситус'.

В и д о в - д а н

приповеда, како је кад су се при испиту кнежеви убица уплела и имена Владимира Јовановића и Милована Јанковића, „публика“ огорчено викала:

„Сто отрова!“

„Клета Семена!“

О! О! А ми смо мислили да ће публика викати:

„Гром и време!“ (Donner Wetter!)

или:

„Хиљаду пресвјатаја!“ (Tausend sacrament!)

или:

„Небокрстгрозстихија!“ (Himmelkreutz-donnerement!)

кад им већ није ишло од срца да (као што М. Ј. вели) кажу:

„Дај да га бесимо, сос глава доле, сос нађи на горе!“

Из брачног живота.

Чизмар Пера и његова супруга Јулка позвати су данас на прстен. Васа берберин удаје кћер, данас ће да држи прстен и велику част, па ту несме валити чизмар Пера са супругом Јулком.

Лепо су се обоје обукли. Пера у црној, малко пространој, и само остраг изпод јаке масној душанки, из које жута свилена марама провирује. Свилен крават на врату. Подугачак плав прслук, подуже чаршире. А чизме нове све шкрипе. — И Јулка изгледа господски, шта више и златан сат има.

Даклем можете мислити да је парада. Тако се кренуше од куће. Они и не памте кад су тако заједно, једно уз друго у шетњу ишли, — па им је нешто необично. Пера је носио у десној руци своју палицу са куком од олова горе; — а с левом руком тео је да води Јулку, да иду господски, изпод руке. Ал снаш Јулки се то није свидело, да он с десне стране иде, па га те-ра на леву. Ајде, Пери је свеједно ма с које стране ишао, изгину јој жељу и пређе на лево па је десном руком поведе. Ал сад му опет палица смета.

„Ајак, тако не иде!“ рече и опет се премести на десну страну.

„Јеси чуо Перо, тако нећемо, то је паорски, то је срамота, то се не шикuje да ја с леве стране идем!“ Де молим те пређи лепо на лево, да не кажу људи да смо невоспитани!“ — тако је мудровала Јулка.

„Бадава, Јулка, не могу, та мени би свеједно било ма с које њих, ал шта ћу са палицом?“

„Ала чудна ми посла, палицу мети у леву руку.“

Пера покуша, ал му је сасвим незгодно, није он навикао палицу у левој руци носити; палица мора у десној руци бити.

„Ти оћеш само да ме секираш. Тео би сам да идеш. Стидиш се вљада са мнош њи поче Јула пола кроз илач.“

„О жено, жено, баш си ти ћурка; зар није један ђаво, или с десне ил с леве.“

„Није видиш да нас људи гледе, па ће још и деца пружати претом на нас.“

„Е знаш ти, будало, та сваки човек носи палицу у десној руци.“

„Е, па ја овда нећу ни њи. Иди сам. — Та то си ти и тео.“

Шта ће сиромак Пера, него ајд опет на другу страну.

Увати супругу десном изпод леве јој руке, а у десну узме палицу. Ал сад је опет Јулки палица сметала. Не може од ње да корача. Зато стаде на сред улице:

„Овако да идем, сакрани Боже, нећу се ни маћи; та то се и не шикuje да палица буде у среди.“

„Е па кажи шта та радим!“

„Па што си је и носио, канда ћеш псе тући, што је ниси оставио код куће?“ —

„Ено је на, како клепеће, — ја, мајстор и пургер, па да идем без палице, — по то би тек изгледало. Ти само тераш —“ ту случајно спусти палицу која окрену Јулку по жуљу, — а ова дрекну из свег гласа:

„Ајао! Где угуреуза, оће ме још тући на сред пијаце, пред толиким светом! или ћеш таки штап у леву руку узети, или збогом, ја идем натраг!“ — и занета пође натраг.

„Петар је био добричина, — једио се, и-стина, ал нема куд, већ узме палицу у леву руку.“

Тако су ишли мало. Ал на брзо примети снаш Јула:

„Перо, ти канда шанташ.“

„Та ђаво не би шантао, тесне ципеле, а немаш ошта да се одупреш, све ми нешто фали, идем ко пијан. — О, о, ратос ти било и прстена и части, кад мораш кубуру собом да водиш! — Нећеш ме скоро навести.“

Петру је дошло до густа, и сад га је Јула утишавала.

„Дај ја ћу ти носити палицу, јер другчије не стигосмо до брат Васа. Нисам свог века чула да човек направи ларму због тричаве палице. Дај је само мени, па ћу је узети у сред.“

Она се маши за штап, ал Пера није био рад да га да, она тврдо науми да га отме, а он још тврђе да га не пусти, она увати за куку, а он за дрво, она повуци себи, а он себи, паједаред се кука одвоји од дрвета, — и моја Јула паде са куком на десну, а Сима са палицом на леву страну. Јула паде у неку брљу, а Петар на неко камење.

Сад стаде љикот деце на улици, скупио се свет па гледа шта се са Пером и Јулом зби, — да нису полудели! И Пера и Јула тедоме да продуже свађу, — ал толико су се знали уздржати, само су једно другом рекли: Ето ти, тако ти треба! Пера састави палицу, Јула се чистила и гризла усне. — Погледаше једно друго, — видише да од прстена и част већ нема ништа; па се лепо упуте натраг кући.

Да није код куће Пера врата за собом закључао, можда би вам могао приповедити шта се даље с њима збило.

Саопштио

Гладибрадић.

ТИРА И СПИРА.

Ти́ра. Море јесили чуо, да је легникорална израдила да троједна добије и једног свог министра.

Спи́ра. Да, — ал тај треба да буде по начелу Маџар.

Ти́ра. А зашто?

Спи́ра. Рад реципроцитета. Јер и Маџари имају једног по имену Хорват.

Ти́ра. Знашли ти да се дијета не држи светог писма?

Спи́ра. Како?

Ти́ра. Свето писмо вели: Што ти да десница дала нек не зна левица.

Спи́ра. Но!

Ти́ра. А код њи је: Што не да десница нек зна и левица.

Анегдоте.

А. Оштели њи данас у концерт што се даје на сиротињу.

Б. Нећу! — знате и ја сам сам музикалиш, па се баш не отимам да чујем музику.

А. Жао ми је, читао сам у новина да сте вашу вунену мараму изгубили.

Б. Јесте. И није била управо вунена, већ свилена, ал то се не сме људима рећи јер иначе не би је донели патраг.

Ово је истинити догађај. Једна млада госпа молила се и приклањала је свог мужа да је поведе на село, и да је упише у омладину. Он је имао узрока да јој ту вољу засад не испуни, и рекао јој је да ће јој по вољи учинити, али тек за по године.

Јест, одговори она плачући, — донде ће можда све то из моде изаћи.

Један надрилекар тео је да објави публици како он уме од окобоље и слепоће лечити, па је у новине ставио оглас под овим насловом:

!!! Ни један слепац нек не превиди !!!

Возећи се преко Демер-капије, запита један страњливи путник неког крмањоша: Јестели кад год, Бога вам, овде кога човека изгубили.

Одговор је био:

„Нисмо! И мог брата, који се дане ту удавио, нашли смо после три дана.“

Кажу да је неки Американец измислио гњездо за кокошке, које доле мала врата на сирву има. Чим кока снесе јаје врата се отворе и јаје доле на сламу падне. Кокошка се обзире, тражи, — ал кад види да нема јајета, она брзо друго снесе.

И тако то иде цео дан.

Једна куvariца кувала је живе раке полагаано у води. На то изађе домаћица и згрози се на ту мучку рачију и пребаци то куvariца. Куvariца одговори:

Не брините се милостива, тако ја с њима поступах ево већ 20 година, па су се они на то већ навикли.

Није истина, лажу доктори, — тврђаше п. Ј. — лажу кад кажу да једно јаје и чаша вина могу човека цео дан одржати. Ја сам појео 20 јаја и 50 чаша вина, па једва сам се одржао.

Кад су запитали неког Енглезца, одкуде то да се данас људи слабо жене, — он одговори.

Ништа лакше разјаснити него то. Погледајте данашње младе женске; оне су као љиљан у врту; т. ј. нит' преду, нит' шију, нит' ткају, а лепше су обучене него Саломон у највећој слави својој.

Један ђак фално се увек да 25. сати преко дан ради, кад су му приметили да дан само 24. сата има, одговорио је:

„Јест, ал је устанем један сат пре зоре.“

С т е н и ц а.

(БАСНА.)

Дуге ноћи, дуге дане,
Она ј' гризла на све стране.

Занат јој је тек да коже,
Дегод пађе крва боже.

Чешали се људи дуго —
А и шта су знали друго!

Гнушали се многи гада
И бегали од тог смрада.

То стеници беше дика
И као слава победника.

Опет гриска, опет пади —
А људи је презирали.

Напоследак стиже доба,
Мора пући та грдоба.

Кад јој дође доба мрети,
Онда поче тек да прети.

Већ се кужна с душом бори —
А кроз ропац ово збори :

Ид'те људи Богом милим,
Нећу да се с вама мирим.

* * *

Кад се, море, тело нама
Мирити се с стеницама!

(Из Н. Сада.)

В и л а

посестрима брат' Л. Костића нема мира ни респекта према нашем спавању, — ономад је опет другог неког патника натерала да пева у сну у „Матици“ „Веверици својој неверици.“ Препоручујеао исту песму ради пофтирителног пошпог припитанија.

Ч У Ј Е М !

1. Чујем! Да се штатсанваати са свију крајева Европе спремају у Београд, да се усаврше у својој струци.

2. Чујем! Да ће ови дана изаћи Србски летопис за 1869. годину.

3. Чујем! Да ће * ован * рујић на сва уста препоручивати установу пороте.

4. Чујем! Да ће машина „јарац“ осветлати србски образ пред целом изображеном Европом.

5. Чујем! Да ће нова изтрага повести против Орснијева скелета и да ће се осудити још на по сата плавања — јер то се Францези нису сетили.

6. Чујем! Да ће се „јемуже подобајет“ радовати новој одауци министарској, — (види патронат!

Чујем! Да се Јаша Игњатовић неће скоро курталисавати „Упљувка.“

8. Чујем! Да се Видић неће угледати на Смедеревца.

9. Чујем! Да ће комарац бити дужи века него ушају.

10. Чујем! Да ће Млади Гарашанин постати ађутант-бранилац и данашњег младог кнеза.

11. Чујем! Да ће се регниралној депутацији после 10 године подићи монумент у Загребу.

12. Чујем! Да ће крњи патронат ови дана правити луминацију!

Чујем! Да су ови горњи редови, да ђавола, вициг.

О п е т.

Опет дошла песма стара —
(Пре је била од Бечара,
А сада је од Мачара)
Коме крџан, ком цигара
Коме штикла, коме шара,
Коме устав од Мађара,
Коме чизма коме сара.

Quid pro quo.

Ердевички Срби да ли су глас поверења Милетићу и Заставином правцу.

Мађарске новине: Хазанк ухитре да саопште то, у помоћу бистра ума погоде да значи Милетић Miletić, а помоћу речника увере се да правац значи „irány.“ И тако изпаде новост, да су добили поверење Милетић и Ирањн Данијел.

ЋИРА И СПИРА.

Ћира. Богати што је то: „Немачки шиц“ — (оће да каже и „Фест,“ али му упадне у реч)

Спира. Не знам друго ал ако ко каже да мачки не треба рећи шиц! — тај не зна шта говори.

Ћира. Јесил чуо да већ имамо и мађарски новаца?

Спира. хм! — хм! — хм! — Та читао сам „Упљувак.“

Ћира. Шта раде сад на мађарској дијети?

Спира. Изврћу речи.

Ћира. Како?

Спира. Е. једни вичу „Онфид! Онфид!“ а други опет Фидон! Фидон! —

Ћира. Морају ли бити уредници учени људи?

Спира. Треба да буду.

Ћира. Е па зашто не сургунашу Милошу Поповићу.

Спира. Код кога не сигурнишу, мора нешто да зна!

Ћира. Тако ће и бити.

ДИВАН.

Мађари. Чекатели још на питање народности.

Срби. Чекамо.

Мађари. О људи, како вам се не досади, па не кажете, некиде без трага, — цаба га и аратос га! —

Ћира. Одкуд богати, зна „Упљувак“ да је Јуда Искаротски имао бркове као пачији рен, да је изгледао, као арбанашки арамбаша, — и одкуд се а познаје са арбанашким арамбашама, и Јудом Искаротским?

Спира. Е то ће ваљда г. Аст једним путем испитати.

 За текуће полгодије, или за бројеве од 1. до 12. многи су само Змаја наручили, а досад платили нису. Умољавамо ту господу да нам се на ову опомену чим пре одзову, да не би морали и они Змаја изчекивати, који су га уредно напред платити.

Питало. Шта раде те силне руке са тим дрвним „Напредком“ у Бечеју, Темишвару, Новом Саду, Вуковару, Бечкереку, Руми, Пешти и тако ближе и тако даље?

Змај. Шта раде!? — Пробају му дуализам — јел ехт.

Питало. Аха! — Да, да! — Даклем дуализам је кад се што лепо на двоје подере.

ПЕСМА

о Шрајбер-Николи

(да не каже да га се и у невољи не сећамо.)

„Што се смејем?!“ — не смејем се —
Само ми је смешно.
А зашт' да ми није смешно
Кад се сви смеједу!

А зашто се сву смеједу?
Ваљда им је смешно.
А зашто је свима смешно?
Јербо њему није.

А зашт' ова смешна песма
Нема каква слика?
Само зато, што га није
Заслужио Ника.

Р.

ЈАВНА КОРЕСПОДЕНЦИЈА.

У Кикинду. У Кикинди имамо много на дугу, а пошто смо чули да су многи наши предбројници редовно предплату плаћали неким скупитељима, код који се новац све до сад задржао, — то морамо овде назначити све оне, од који дуг добили нисмо, назначићемо колко је ко, заједно са текућим погодијем, дужан, — на који је новце непозваном скупитељу дао, јамачно ће од њега натраг искати и нама послати, — а ако ко занста дугује тај ће се сетити да је време да се плати. Толики новац од толиког времена ваљда нам не сме пропасти.

По нашим књигама овако дуг стоји:

код г. Павла Недића . . .	6 фор.
„ „ Б. Филиповића . . .	10 „
„ „ Бранки Капрића . . .	6 „
„ „ Арк. Варађана . . .	5 „
„ „ Јов. Стерговића . . .	6 „
„ „ Севера Стојановића . . .	6 „
„ „ Д. Павковића . . .	2 „
„ Велим. Стефановића . . .	7 „
„ Фр. Штурца само за ланску год. . .	4 фр.
„ Богд. Трифунца . . .	6 фр.

Поменути господа неће нам замерити што ово износимо; јер сав је изглед да су они сви поштено плаћали, износимо само зато, како би се заузели да нам тај новац не пропадне. Ако је што неотице погрешно уведено, поштом или приликом послано, молимо да нам дотични јаве. — 58 фр. изгубити те је србском уредиштву, код друге силне вересије велико штета.